

Mert Istenem, te meghallgatod imádságomat, s azoknak, akik nevedet félik, örökséget adsz.
Zsolt 61,6

A betegség épp olyan hasznos munka, mint bármi más

Interjú Bíró László püspökkel

Fotó: Fábián Attila (archív)

Bíró László nyugalmazott tábori ordinárius, egykori családreferens püspök igen hosszú ideje küzd különféle betegségekkel. Élete utóbbi évtizedére különösen rányomta a bélyegét mindez, sokszor volt kórházban, kerekesszékre is kényszerült. Most, hála Istennek, jobb az állapota, mint korábban várható volt. Telefonos interjúnk idején – a betegek világnapja (február 11.) közeledtével – is éppen kórházban volt, egy szokásos erősítő kúrán.

– Mit jelent az Ön számára az a szó, hogy betegség?

– Aki beteg, annak az a dolga, hogy a betegségét elhordozza. Szerintem ez éppen olyan hasznos munka, mint bármi más. Hívatásomnál fogva, de magánemberként is sok betegágyhoz eljutottam, és azt látom, hogy az embernek meg kell tanulnia hasznosítani a betegségét. Sok elpazarolt energia van bennünk, amit nem kamatoztatunk, ilyen a betegség is. Ilyenkor mindannyian szenvedünk, sajnáljuk, hogy nem tudunk segíteni a családtagjainknak, a ránk bízottaknak. Pedig maga a betegség tevékenység, amellyel hasznos hajthatunk. Jól emlékszem, amikor az öreg Cserháti József

pécsi püspök úr annak idején ment be a kórházba, én pedig mint a titkára kísértém. Felsorolt nekem három nevet, és azt mondta: „Laci, ezt a szenvedést most fölajánlom ezért a három papért.” Ilyen lélekkel vonult be a klinikára.

A szenvedésre meg a betegségre hajlamosak vagyunk úgy tekinteni, mintha abból semmi jó nem származhatna, csak kín volna. Valóban nagyon sok a kinnal járó betegség, amellyel kapcsolatban az ember mélyen megsajnálja a másikat is meg önmagát is, de nem szabad belemerülni ebbe a zsákutcába. A hosszú betegségem alatt sokszor idéztem már egy középkori gondolkodónak a tanítását, ami igen mélyen megmaradt bennem: A szenvedés útra kelés, ezen az úton az ember olyan tájakat lát meg, amelyeket korábban soha nem vett észre. Valahogy elfelejtettük, hogy a szenvedést pozitívan lássuk. A hosszú kórházi tartózkodásom alatt, az egészségügyi intézményekben eltöltött évek során annyi-annyi sok szépség történt! Sok jószágot megtapasztalt ott az ember, ami körülveszi őt, ami elhordozhatóvá teszi számára a betegséget. Annyi lelemény van a környezetében, amivel mások kimutatják a szeretetüket!

(Folytatás a 3. oldalon)

Az isztambuli merénylet után

Veres András püspök levélben fejezte ki részvétét

Az isztambuli Sariyer negyedben található, Szűz Mária tiszteletére szentelt római katolikus templomban január 28-án a szentmise alatt két, maszkot viselő ember rátámadt a hívekre, és egy embert megöltek. Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke levélben fejezte ki részvétét és együttérzését a törökországi katolikus közösségnek és az áldozat családjának. Az MKPK elnökének szavait változtatás nélkül adjuk közre.

Őexcellenciája Mons. Massimiliano Palino püspök úr, isztambuli apostoli vikárius részére. Excellenciás Püspök úr! Megdöbben ten értesültem arról a merényletről, amely az isztambuli Szent Mária-templomban a múlt vasárnapi szentmise alatt történt. Visszagondolok a Magyar Püspöki Konferencia küldöttségének 2022. szeptemberi isztambuli látogatására, amikor éppen ebben a templomban imádkoztunk és kértük Isten oltalmát az ő törökországi népére.

Ezúton szeretném kifejezni részvéteimet és együttérzésemet Excellenciád, elhunyt

testvérünk családjá és a törökországi katolikus közösség felé, remélve, hogy hamarosan felvirrad a béke és a megértés napja Megváltónk születésének és Szent Pál apostol missziójának földjére.

Megkülönböztetett tisztelettel és nagyrabecsüléssel,

Veres András
győri püspök, az MKPK elnöke

Forrás: MKPK Sajtószolgálat
Fotó: Vatican News

Isten tervei felülmúlják az ember kategóriáit

Erdő Péter bíboros, prímás a megváltás misztériumáról

A Magyar Katolikus Karizmatikus Megújulás és az Országos Lelkipásztori Intézet (OLI) szervezésében február 3-án a megváltás témájának katolikus értelmezéséről tartottak tanulmányi napot Budapesten, a Katolikus Pedagógiai Intézetben (KaPI), Erdő Péter bíboros, prímás jelenlétében, aki előadóként is szerepelt a rendezvényen.

(Bővebben a 2. oldalon)

A fájdalom Istenre összpontosítja a figyelmet

Beszélgetés Göbel Ágostonnal
a bizonytalanságról, a hitről, a megküzdésről

Göbel Ágostont ismerhetjük a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) Titkársága kommunikációs referenseként, a Magyar Katolikus Rádióban és a Kossuth rádióban elhangzó műsoraiból, sőt úgy is, mint filmesztétát. Most azonban nem szerteágazó tevékenységeiről beszélgettünk vele, hanem betegségről, kemoterápiáról, műtétekről és mindezek megéléséről. Ágoston fiatalemberként több mint egy éve küzd a rákkal.

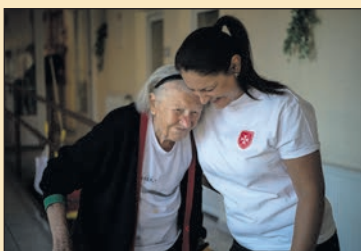
– Mikor vette észre, hogy valami nem a régi?

– Karácsonyi hangversenyre készülődtem, amikor borotválkozás közben észrevettem egy duzzanatot a nyakamon. Az első gondolatom rögtön az volt, hogy tumor lehet, ugyanis az egyik legjobb barátom édesapja nyakán hónapokkal korábban hasonló duzzanat alakult ki, és kiderült, hogy tumor. Próbáltam elhessegetni ezt a gondolatot, de hangverseny közben sem tudtam teljesen átadni magam a zenének. Mivel mindez kará-

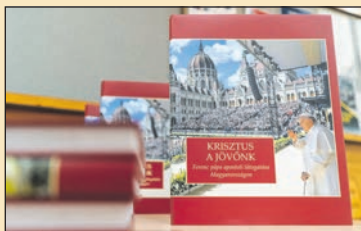
csony előtt történt, nem rohantam azonnal orvoshoz. A rostocki taizéi találkozón én voltam a magyar csapat vezetője, nem akartam cserben hagyni őket. Ott arra koncentráltam, hogy mindnyájan szépen kezdjük el az új évet. Édesanyámnak, aki orvos, már a karácsony előtti napon megmutattam a nyakamon lévő dudort. Nagyon megjiegt, sürgette a kivizsgálást.

– Mi lett a vizsgálatok eredménye?

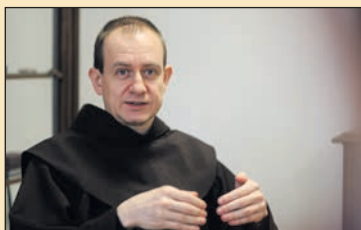
(Folytatás a 9. oldalon)

35 éves a Magyar Máltai Szeretetszolgálat
5. oldal

Kecskeméten is bemutatták a pápalátogatás díszkötetét
6. oldal

Dobszay Benedek OFM a Sapientia gyermekvédelmi képzéséről
8. oldal

A társadalmi falánkság megöli a bolygónkat

Január 10-én a Szentatya a VI. Pál Teremben tartotta a szerda délelőtti általános kihallgatást, melynek keretében folytatta a rossz szokásokról (ügynevezett főbűnökről) és az erényekről szóló katekézissorozatot. A torkosság, falánkság, mohóság mind egyéni, mind közösségi szinten súlyosan káros szokásáról elmélkedett. Az alábbiakban Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok! A rossz szokásokról és az erényekről szóló katekéziseink sorában ma a torkosság, a falánkság rossz szokásával foglalkozunk. Mit mond róla az evangélium? Nézzük Jézust! Első csodája, a kánai menyegzőn, az emberi örömök iránti rokonszenvéről tanúskodik: törődik azzal, hogy a lakodalom jól végződjön, és nagy mennyiségű, kiváló minőségű borral ajándékozza meg az ifjú párt. Jézus az egész működése során Keresztelő Jánostól nagyon különböző prófétaként jelenik meg: míg Jánosnak az aszkézise jut eszünkbe – azt erre, amit a sivatagban talált –, Jézus ezzel szemben olyan Messiás, akit gyakran látunk étkezőasztalnál. Viselkedése egyesekben megbotránkozást vált ki, mert nemcsak jóindulattal fordul a bűnösökhöz, hanem együtt is eszik velük. Ez a gesztus arról a vágyáról árulkodik, hogy közösségben legyen mindenki, hogy közel legyen mindenkihez. De van még itt egyé is. Míg Jézusnak a zsidó előírásokhoz való hozzáállása arról tanúskodik, hogy teljes mértékben alávetette magát a törvénynek,

megértőnek is mutatkozik tanítványai iránt: amikor azon kapják őket, hogy éhségük miatt kalászkodat tépdésnek szombaton, ő igazolja őket, és emlékeztet arra, hogy Dávid király és társai is ettek a szent kenyerekből, amikor szűkölködtek (vö. Mk 2,23–26). Jézus új elvet mond ki: nem bűntölhet addig a násznép, amíg vele van a vőlegény; akkor bűntöljön, amikor a vőlegényt elveszik tőle. Most már mindent Jézushoz viszonyítunk. Amikor ő közöttünk van, nem gyászolhatunk, de szenvedésének óráján igenis bűntölünk (vö. Mk 2,18–20). Jézus azt akarja, hogy örvendezzünk az ő társaságában – ő az Egyház vőlegénye –, de azt is akarja, hogy osztozzunk szenvedéseiben, melyek egyben a kicsinyek és a szegények szenvedései is.

És egy másik fontos szempont: Jézus megszünteti a tiszta és tisztátalan ételek közötti különbségtételt, melyet

a zsidó törvények előírtak. Valójában ugyanis – tanítja Jézus – nem az szennyezi be az embert, ami testébe bejut, hanem az, ami a szívéből kijön. Ezzel pedig „minden ételt tisztának nyilvánított” (Mk 7,19). Ezért a kereszténységben nincsenek tisztátalan ételek. Amire viszont szükségünk van, az a belső odafigyelés: tehát nem magára az ételre, hanem a hozzá való viszonyunkra kell odafigyelnünk. Ezzel kapcsolatban Jézus világosan megmagyarázza, hogy ami egy étel „jóságát” vagy „rosszaságát” meghatározza, az nem maga az étel, hanem a hozzá való viszonyunk. Látjuk időnként, hogy valakinek rendetlen a kapcsolata az étellel, nézzük, ahogyan eszik, siet, tömi magába az ételt, de sosem elég neki..., nincs helyes kapcsolata az étellel, az étel rabja.

Újra fel kellene fedeznünk és nagyra kellene értékelnünk ezt a

tiszta és szabad viszonyulást, amelyet Jézus a táplálkozással szemben megállapított, különösen az ügynevezett jóléti társadalmakban, ahol sok egyensúlyvesztés és patológia fordul elő. Az emberek vagy túl sokat, vagy túl keveset esznek. Sok esetben egyedül étkeznek. Terjedőben vannak az étkezési zavarok: anorexia, bulimia, elhízás... Az orvostudomány és a pszichológia pedig próbálják kezelni az ételhez való helytelen viszonyulásunkat. Az étellel való rossz kapcsolat okozza a betegségeket. Ezekhez a gyakran sok fájdalommal járó betegségekhez számtalan lelki gyötrelme is társul. A táplálkozás belső dolgokról is árulkodik, ilyenek például: a mértéktelenségre való törekvés vagy a mértéktelenség; a hálaadás képessége vagy az önhitt igény az autonómiára; az ételt a rászorulókkal megosztani képes ember empátiája vagy a mindent magának felhalmozó ember önzése. Az ember elevenére tapint ez a kérés: mondd meg, miként étkezel, s én megmondom, milyen lélekkel rendelkezel! Abban, ahogyan eszünk, megmutatkozik a bensőnk, megmutatkoznak lelki beállítottságaink.

Az ókori atyák a torkosság bűnét gastrimargiának nevezték. Ez a kifejezés „a has örületének”, „a has esztelenségének” fordítható. A torkosság a „has örültsége”. Ismerjük ezt a közmondást is: „Azért eszünk,

hogy éljünk, és nem azért élünk, hogy együnk.” A falánkság olyan jellemhiba, amely szorosan kapcsolódik az egyik életszükségletünkhöz, konkrétan a táplálkozáshoz. Legyünk óvatok ezen a téren!

Ha társadalmi szempontból nézzük, a falánkság talán a legveszélyesebb rossz szokás, mely megöli a bolygónkat. Mert annak az embernek a gyengesége, aki nem tud ellenállni egy szelet tortának, összességében nem okoz nagy károkat, de a mohóság, amellyel néhány évszázada rászabadultunk a bolygó javaira, az mindannyiunk jövőjét veszélyezteti. Mindenre rávetettük magunkat, hogy mindennek az urai legyünk, holott mindent azért kaptunk, hogy gondozzuk, nem azért, hogy kizsákmányoljuk! Ez tehát a főbűn, a „has tombolása”: lemondunk az „ember” névről, hogy felvegyünk egy másikat, a „fogyasztó” nevet. A mai társadalmi életben „fogyasztókról” beszélünk. Észre sem vettük, hogy valaki elkezdett minket így nevezni.

Arra teremtettünk, hogy „eucharisztikus”, vagyis hálaadásra képes emberek legyünk, akik visszafogottan és tapintatosan bánnak a földdel, ezzel szemben az a veszély fenyeget bennünket, hogy ragadozókká válunk, és most ébredünk csak rá, hogy a falánkságnak ez a formája mennyi kárt okozott a világnak. Kérjük az Urat, segítsen bennünket a mértéktelenség és a józanság útján járni, hogy a mohóság különféle formái ne uralkodjanak el életünkön!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Isten tervei felülmúlják az ember kategóriáit

Erdő Péter bíboros, prímás a megváltás misztériumáról

(Folytatás az 1. oldalról)

A megváltás témájának katolikus értelmezéséről szóló tanulmányi nap bevezető imával kezdődött Csiszér László gitárkíséretével, majd szentmisével folytatódott, amelynek főcelebránsa Óri Imre, a Szent István-bazilika káplánja volt.

Óri Imre homíliájában arról beszélt, hogy „tanúságot kell tennünk a mennyei Atyáról és a megváltó Krisztusról”, melyhez minden tanító, az evangelizációban elkötelezett hívó számára a „végsőig való kitartás kegyelmét” kérte.

A szentmisét követően Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek tartott előadást a tanulmányi nap témájában. A bíboros így kezdte előadását: „Azt a felkérést kaptam, hogy a megváltásról tartsak ma előadást. Ez azért látszott a szervezők számára szükségesnek, mert korábban tetszetős és félrevezető állítások fogalmazódtak meg olyan műsorokban, amelyek még katolikus médiumokban is elhangzottak. Ezen állítások úgy foglalkoztak össze, hogy Jézus kereszthalála nem a bűnért való engesztelő áldozat volt, és az ő vére nem törölte el semmit. Az előadó érvelése szerint ilyen engesztelésre nem is volt szükség, mivel a bűn nem okozott kozmikus törést Isten és ember kapcsolatában. Isten sohasem kért ilyen áldozatot, sőt saját kezdeményezésére már rég megbocsátott mindent. Továbbá a szeretet Istene, az Atya csak akkor kérhetett volna ilyen ál-

dozatot Fiától, ha vérszomjas és perverz. Ezután az illető előadó a bűn természetéről is nyilatkozott. Szerinte a bűn csak 'egy pszichológiai elakadás', mivel nem hisszük el, hogy Isten feltétel nélkül szeret minket.”

A bíboros mindezekre többek közt a következőket mondta: „Szent Pál Jézus Krisztus evangéliumát véglegesnek és teljesnek vallja, nem pedig valamiféle vitaindító, vagy olyasminek, ami később újra és újra alakításra szorul az egyes korok vágyai és igényei szerint. A katolikus teológiai gondolkodás tehát Krisztus tanítását és művét tekinti a kinyilatkoztatás teljességének. Ennek a kinyilatkoztatásnak a megismeréséhez és megértéséhez a *Szentírás* és a Szentmagyomány az alap. Ilyen katolikus módszerrel szemlélve hitünk tartalmát, egyértelmű, hogy a *Szentírás* bőségesen tanúságot tesz arról, hogy Isten a Fiát engesztelésül küldte el a világba a mi bűneinkért (1Jn 4,10). Az Atya a Fiút a világ üdvözítőjeként küldte el (1Jn 4,14). 'Ő azért jelent meg, hogy elvegye a bűnünket.' (1Jn 3,5) Ugyanezt erősíti meg az Egyházi Tanítóhivatal összefoglaló dokumentuma, a *Katolikus Egyház Katekizmusa* (KEK 457).

Szent Pál teológiai pontossággal fogalmazza meg a *Római levélben* (Róm 5,19): 'Ahogy egy embernek engedetlensége miatt bűnössé váltak sokan, úgy válnak egynek engedelmessége miatt sokan igazzá.' Tehát az át-eredő bűnt eltörölő engedelmes-ség rejlik Krisztus kereszthalálában. Jézus kereszthalálának

engesztelő áldozati jellege kitűnik az utolsó vacsora jelenetéből is, ahol Krisztus testét és vérért említi, amelyet értünk ont. Ezt ismétli az Egyház az Eucharisztia liturgiájában. Tehát az Egyház öntelmezésével és hagyományával szögesen ellenkezik Krisztus kereszthalála áldozati jellegének tagadása. Ahogyan a KEK 616. pontja tanítja: A mindvégig való szeretet (vö. Jn 13,1) Krisztus áldozatát megváltó, helyreállító, engesztelő és elégtételt nyújtó áldozattá tette. Bármilyen gnózisra hajló spekuláció mondhatja, hogy csak elakadások vannak, bűnök nincsenek, de ez már maga is, pusztán filozófiai síkon, az emberi szabadság tagadását jelenti. Azt, hogy az ember képes erkölcsileg jót vagy rosszat választani, azon az alapon mondhatjuk, hogy tudatával képes megragadni Isten parancsát, az erkölcsi törvényt, de az emberi törvényeket is. Ezen alapul a világi társadalmakban is a büntetőjog egész rendszere és a felelősségre vonás indoklása. A bűn tehát nem pusztán történet, mint mondjuk a betegség, hanem szabad és felelős emberi cselekedet, amellyel szembe fordultunk Isten akarásával.”

Erdő Péter összefoglalásul elmondta, hogy Jézus kereszthalálának megváltó áldozat jellege nem késői spekulációk terméke, hanem őseredeti valóság, magának Jézusnak, tanítványainak és minden idők

katolikus Egyházának ez volt a meggyőződése. Hogy ennek mi az oka, mik az összefüggései Isten tervében, ez misztérium, de nem is lehet más, mert Isten gondolatai nem a mi gondolataink, az ő tervei mérhetetlenül felülmúlják az ember kategóriáit. A *Szentírás* és a hagyomány a tanítómesterünk, nem pedig az emberi spekuláció. (Erdő Péter bíboros előadása teljes terjedelmében a *Magyar Kurír*on olvasható – a szerk.)

Előadása után Erdő Péter bíboros válaszolt a jelenlévőknek a tanulmányi nap témájával kapcsolatos kérdéseire. Többek közt elhangzott: Krisztus megváltása az egész emberiségre vonatkozik, de ahhoz, hogy mi részesedni tudjunk e megváltás gyümölcseiből, nekünk is tenni kell, nem automatikusan kapunk meg minden kegyelmi ajándékot. A hitről szólva a bíboros elmondta, hogy az az

Egyházban kezdettől fogva több dolgot is jelent: jelenti egyrészt a hívő bizalmát, a ráhagyatkozást, másrészt azt, hogy igaznak fogadunk el valamit, harmadrészt pedig vonatkozik arra a tartalomra is, amit elfogadunk. Amikor a Krisztusban való hit elfogadásáról beszélünk, az úgy értendő, hogy elfogadjuk Őt Messiásnak, az Ő tanítását akarjuk követni, továbbá elfogadjuk Krisztus feltámadásának a tényét, illetve ennek ránk gyakorolt hatását is. Erdő Péter rámutatott: a *Katolikus Egyház Katekizmusa*t érdemes forgatni a felvetődő kérdések kapcsán, de fontos tanulmányozni a dogmatörténetet is, méghozzá üdv-történeti szemlélettel.

A helyes istenképről szólva a bíboros rámutatott: Istenről mi a saját szükség fogalmaink – „hargazik”, „megbékél” – segítségével beszélünk, de gondoljuk meg, hogy Mindenható felül áll

a téren és az időn, számára nincs előbb és később. A vallásos ember magatartásának fontos eleme a misztérium iránti érzék: a mi emberi kategóriáinkat egy az egyben nem alkalmazhatjuk Istenre. Többek közt ezért mondjuk azt, hogy a lét értelmezésének legfelső horizontja nem lehet a pszichológiáé, a szociológiáé, vagy más tudományé. Az anyagban ott és úgy van jelen a szellem, ahol és ahogyan a határait kikejti. Így van jelen az örök Isten is a világban: ahol ketten-hárman összejönnek az ő nevében, ott van köztük Krisztus, ahogyan bennünk is, amikor magunkhoz vesszük az Eucharisziát. A hitese evangelizációval kapcsolatban a bíboros rámutatott: a megváltásban a szeretet művét kell látni; ugyanakkor a Jézussal való bensőséges szeretetkapcsolatot (barátság) is megpecsételi Krisztus kereszthalála.

A tanulmányi nap kora délután dicsőítéssel, imádsággal folytatódott, majd Joanovics Róbert, a Szent Andráshelyi Evangelizációs Iskola igazgatója beszélt arról, hogy miként hirdetik a megváltást az iskola kurzusain. Végül Kunszabó Zoltán állandó diakónus arról szólt, hogy ez a tanítás-átadás hogyan valósul meg a Szentlélek-szemináriumon, illetve a Városmiszió és a NEK misziós anyagaiban, valamint az Alpha-kurzuson.

Körösy László
Fotó: Prófsz Ádám

A betegség épp olyan hasznos munka, mint bármi más

Interjú Bíró László püspökkel

(Folytatás az 1. oldalról)

A magyar társadalomban zajló eutanáziavita kapcsán olvastam valahol azt a gondolatot, hogy megfelelő társadalmi környezetet kell biztosítani a betegek számára, méltó viszonyt kell kialakítanunk velük kapcsolatban. Egy orvos fogalmazott így egy beszélgetésben: vészhelyzet van, és ha az embereknek nem adjuk vissza a hitet, amit sokan elvesztettek, a reményt és a szeretetet, akkor a társadalom a szenvedésben, a betegségben óhatatlanul földadja önmagát, és nem arra törekszik, hogy mások javára használja azt.

„Istenem, hiszek tebenned, mert örökké igazmondó vagy. Istenem, remélek tebenned, végtelenül hű és irgalmas vagy” – mondja egy kis egyszerű imádság. Jézus urunk maga is megszenvedte az életét, és pont abból származott a megváltás. Nem szabad csak addig néznünk az életet, amennyi a földön látszik belőle, hanem távolabbra is kell pillantani. Tehát a hit, a remény és a szeretet megszerzésén kellene dolgoznia minden egyes embernek, Anyaszentegyházunknak pedig nagyon hatékonyan hirdetni ezeket, mert enélkül nem tudjuk megállítani azt a folyamatot, ami Európában egyre inkább erősödik.

– Az már kiderült, hogy Püspök atya miből tudott erőt meríteni. De akár Ön, akár az Egyház hogyan tud erőt adni azoknak, akiknek nem olyan erős az Istenbe vetett hitük, vagy egyáltalán nem hívők, s így néznek szembe egy betegséggel és sokszor bizony az elhagyatottsággal is?

– Valahányszor az ember a történelem során tömegével gyilkolta a másikat, azt úgy tette, hogy először megvonta tőle a szeretetet, és utána a szeretetre hivatkozva ölte meg. Gondoljuk csak el, a rabszolgatartó társadalomban lefokozták azt, akit ki akartak végezni; azt mondták, ez nem is ember, ez csak egy rabszolga, egy igavonó állat. Megvonták tőle a szeretetet, lefokozták, és megölték kényük-kedvük szerint. Ugyanez történt azokkal is, akiket a Taigetoszra küldtek. Az abortusz is arról szól, hogy először megvonnjuk a szeretetet attól, akit megölünk: minek születessen meg szegény? Emlékszem, talán Baján volt egy magzatgyilkosság, amellyel kapcsolatban a nagymama így védekezett: „Hát az még nem

volt gyerek, nem mosolygott.” Sokszor egy-egy öregtől is megvonnjuk az ápolást, az abban megnyilvánuló szeretetet, és azt mondjuk: minek szenvedjen szegény?

Az biztos, hogy a betegnek a fél gyógyulást jelenti, ha vannak szerettei, akik törődnek vele, körülveszik. Azt gondolom, a társadalom részéről hit sem kell, elég csak az emberség ahhoz, hogy elhordozható lehessen a betegség az érintett számára. Akit szeretnek, az föl akar gyógyulni, részt akar venni a szerettei örömeiben, és nem önző módon „lehúzni a redőnyt”.

A Hiszekegynek van az a mondata, amit sokszor elengedünk a fülünk mellett: hiszem a szentek közösségét. Az ember egy kórházi ágyon ott fekszik egyedül, de ha megkeresztelt ember vagyok, akkor Krisztus testéhez, az Egyházhoz tartozom, s a létemmel is hozzátartozom a másik emberhez. Ezt sokan elfelejtik egy-egy súlyosabb betegség esetén. Jobb lenne, ha meghalna, meg hasonlókat mondanak. Nem: jobb lenne, ha élne, és a szenvedését fölajánlana másokért, értünk. Nagyon sokat segít ez a hozzáállás.

A kórházi ágyam mellett egy látogató idézte Olofsson Placid atya egy mondatát: „Szibíria addig volt számomra fogság, míg rá nem jöttem, hogy küldetés.” Ha a beteg fölismeri, hogy most a betegsége a küldetése, akkor könnyebb lesz neki. Emlékszem, amikor a betegágyamon, a kórházban nagyon határozottan

megéltem azt, hogy tudtam: most is pap vagyok. Visszatekintve is nagy ajándéknak tartom ezt. Azért, mert nem ornátusban állok az oltár előtt, attól még ugyanolyan pap vagyok, mintha ünnepi misét mondtam volna. Maga a szenvedés is istentisztelet. Ez a gondolat erőt adott nekem.

Nemrégiben a kezembe került egy, a halálról szóló német tanulmány. A szerzője egy képet, érzésem szerint egy 18–19. századi festményt mutat be, amelynek a címe: *A haldokló paraszt*. Azt írja: az igazság ott van ennek a halálra készülő parasztembernek a képében. Körülötte ki térdelve, ki állva lesi az utolsó szavát, imádkoznak érte. Kezében a haldoklók keresztje – úgy látszik, abban a tartományban, ahol a kép keletkezett, az volt a szokás, hogy feszületet adtak a haldokló kezébe, azt szorongatta. Az asztalon pedig ott égett a szentelt gyertya. A szerző arról beszél, hogy ebben a képben egyszerre van jelen a halál közelsége az emberhez, de a transzcendens vonatkozása is.

Ma a beteget, a haldoklót kiszakítják a környezetéből, bedeszkázzák az ágyába, és egyedül hagyják, senki nincs mellette. Mind az élőnek, mind a haldoklónak rossz az a magány, amibe beletaszítjuk őt, mi pedig ráadásul elszakadunk a halál valóságától.

– Ahogyan Ön is említette, ma élénk vita zajlik a magyar társadalomban az eutanáziáról. Karsai Dániel alkotmányjogász, aki benuállással és

fulladással végződő, gyógyíthatatlan betegségben szenved, számos fórumot, köztük a köztársasági elnököt is megkereste azzal, hogy engedélyezzék az eutanáziát hazánkban. De rajta kívül is sokan vannak, akik – akár hívőként, akár nem hívőként – lemondának magukról egy ilyen súlyos betegségben, és azt gondolják, ha én eljutok egy ilyen stádiumba, öljenek meg. Milyen álláspontot képvisel az Egyház ebben a nagyon nehéz erkölcsi dilemmában?

– Ha a jót elfogadtuk Isten kezéből, el kell fogadnunk a rosszat is. A sajtó által széles körben tárgyalt eset – hála Istennek – nagyon megmozgatja az embereket, ám igencsak segíti az eutanáziapárti nyomást is. Ahhoz tudnám ezt hasonlítani, mint amikor az abortusszal kapcsolatban előhúznak nagyon súlyos betegségeket, és azzal akarnak legitimálni minden esetet. Borzalmasan szörnyű ez a betegség, amiről most szó van, még hallani is fájdalmas, de ebből levezetni azt, hogy feladhatjuk az élet szeretetét, nagyon súlyos következményekkel járna. Az együttérzésünk miatt nem veszíthetjük el az objektív gondolkodásunkat.

A jog azért van, hogy védje az életet. Ha maga a jog feladja az élet védelmét, mi marad belőle? Ha alapvetően legalizálva elpusztíthatjuk a másik embert, akkor hová jutunk? Együttérzünk azzal, akire nagy szenvedés vár. Ám az eutanázia legalizálásával igen könnyen elmehetünk odáig, hogy csak borraivaló kérdése lesz, mikor haljon meg a nagymama, mert a gyerek éppen esküszik, és így lesz hol laknia az ifjú párnak.

– Sokan éppen egy betegséggel szembesülve veszítik el a hitüket. Egy ilyen emberrel találkozáskor mégis hogyan lehet segíteni neki, hogy ne essen kétségbe, ne zuhanjon depresszióba, hogy a betegség természetes voltát fel tudja ismerni?

– A betegség okozhat csőlétást, ez kétségtelen, de erre egyetlen ellen-

szer van: a szeretet. Nem tudok mást mondani. Ha a magam betegségére visszaemlékezem, azon gondolkodom, enélkül vajon megkaptam volna-e azt a dicséretet, ami így szokott elhangozni: maga olyan motivált, hogy meg fog gyógyulni.

Emlékszem, egy orvos mesélte, hogy egy miniszter – nem nevezte meg, hogy ki – a halálán volt már, és kérdezte az orvosát: „Doktornő, nehéz lesz meghalnom?” Az orvos így felelt: „Nem, csak egy pillanat.” Igen, igen, de mi lesz utána? Ezt a kérdést már nem tesszük fel. Itt van annak a bölcsességnek az igazsága, hogy Isten nélkül lehet élni, de meghalni nem.

– Az utóbbi idők pápai példát mutattak a betegségükben. Elég, ha csak arra gondolunk, hogy Szent II. János Pál pápa gyakorlatilag az egész világ szeme előtt haldoklott. XVI. Benedek és Ferenc pápa betegségével is szembesülhettünk, láthattuk, ők hogyan küzdenek a nehézségeikkel. Mit tanulhatunk tőlük ezen a téren?

– A legnagyobb nyomot Szent II. János Pál pápa hagyta bennem, aki világosan ki is mondta: Engedjétek elmenni! Volt olyan vakmerő újságíró, aki úgy interpretálta a szavait, hogy a pápa öngyilkos lett. De mindez nem ezt jelentette. Hanem azt, hogy a Szentatya a palliatív kezeléseket elfogadta, de nem akarta, hogy mesterségesen életben tartás. Ő nem a halált akarta, hanem az életet. XVI. Benedek pápánál is a méltósággal szembesültünk. És Szent XXIII. János is példát adott: amikor érezte, hogy nincs már sok hátra az életéből, hívatta a bíborosokat, felvette a betegek kenetét, és megeskette a környezetét, hogy a zsinatot nem fogják megszakítani.

Nagyon fontos, hogy az ember méltóságban tudjon távozni, hogy odafigyeljenek rá. Az ember méltósága nem az egészségében, hanem a léteben leledzik. A pápák példája éppen erről szól: mertek méltósággal szembesülni a betegséggel, a meghalással. És ez mindnyájunknak a feladata. Lisieux-i Szent Teréz mondja: Isten nem vár többet, csak hogy a szívére hajtjam a fejem. Ezek a szavak már nem érnek el minket, annyira pragmatikusan gondolkodunk, pedig igaz, kipróbált szavak.

Agonás Szonja
Fotó: Fábíán Attila (archív)

Amikor tavaly a Krisztus a jövőnk – Ferenc pápa apostoli látogatása Magyarországon című díszkötet anyaggyűjtése zajlott, arra kértük a pápalátogatás helyszínfelelőseit, hogy fogalmazzák meg írásban is tapasztalataikat. Az alábbiakban Csapó Viktória emlékezését közöljük.

A Csapat. Arra kértek, írjak rövid visszaemlékezést arról, milyen élményeim voltak a szervezés és lebonyolítás során. A háromnapos látogatás szervezői csapatához igen későn, alig öt héttel a Szentatya érkezése előtt csatlakoztam. Az én feladatom volt egyebek mellett a tudományos és kulturális élet képviselőivel való találkozó koordinálása a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Karának aulájában. A kétszáz főre tervezett protokollesemény előkészítése ekkor már elkezdődött, így három nagyszerű társ mellett – Cseréy György dékán, Nedeckzy Áron üzemeltetési vezető és Kovács Nikolett rendezvényvezető (Lounge) – vettem bele magam a munkába.

Nem volt teljesen ismeretlen a feladat számomra, mert az eucharisztikus

„És te imádkozol értem?” Megindító találkozás Ferenc pápával Magyarországon

kongresszus zárónapján Ferenc pápa látogatásának egyik koordinátora voltam, így tudtam, hogy milyen összetett és folyamatosan változó szervezési időszak vár ránk. Ezekből a hetekből egyetlen dolgot szeretnék csak kiemelni: A CSAPATOT. Csupa nagybetűvel! A szervezés minden egyes szakaszában, a felmerülő problémák megoldására koncentrálna, az egész csapat olyan rugalmassággal, olyan derúval és türelemmel dolgozott, amivel még soha az életemben nem találkoztam korábban...

Az élmény. Utólag vált világossá, mi mozgatótt minket. Már Ferenc pápa érkezésének pillanataiban, amikor botjára támaszkodva elindult a gép mögül az őt váró tömeghez, megtapasztalhattuk, hogy milyen elszántsággal és örömmel készült a magyarországi útjára. Ezt az

örömet érezhettük a szívünkben végig a szervezés alatt, és ez segített át bennünket az előkészületek útvesztőin.

Az ima. A Szentatya látogatása számomra azonban nem ekkor kezdődött, hanem másfél évvel korábban, amikor az eucharisztikus kongresszus zárónapjára készültünk. Izgalmas, új

feladat volt bekapcsolódni a szervezésbe, és akkor még nem tudtam, hogy életem legszebb és egyben legnehezebb pillanatait élem át azon a napon. Sokan vártuk a záró szentmisét, az egész családom készült, hogy ott lehessen. Édesapám, aki évek óta súlyos tüdőbeteg volt, végig követte a kongresszus hétenek közvetítését, és nem telt el nap, hogy ne mondta volna várakozón, hogy hamarosan együtt vehet részt a szentmisén Ferenc pápával Budapesten. A Joisten azonban másik találkozóra hívta, és a Szentatya érkezése előtt egy nappal hazahívta őt atyai házába. A fájdalmas, mégis meghitt, imádsággal átszőtt órák után nehezen tértem vissza munkámhoz, hogy ellássam a maradék feladataimat. Talán nem is voltam egészen ott – lélekben biztosan nem. Egészen addig a pillanatig,

amíg oda nem lépett hozzám a Szentatya, és mindkét kezemet megszorítva ezt mondta: „Édesapád jó helyen van! Imádkozom érte”, és elkezdte mondani a Miatyánkot... Alig pár perc alatt az ég és a föld egybefonódott a számomra, hisz édesapám nemcsak hogy ott volt a misén, hanem a Szentatya külön is odafordult felé! Napokkal később eszméltem rá, hogy eközben a kórus a *Jesus Christ, you are my life* című dalt énekelte az emelvényen, bekapcsolva ezzel a téren álló családtagjaimat is a papáért való imába.

Nem gondoltam, hogy valaha is lehetőségem nyílik majd arra, hogy mindezt megköszönhessem! Az egyetlen program végén azonban odamehettem Ferenc pápához. Amikor odaléptem, megköszöntem neki, hogy legutóbbi látogatásakor imádkozott velem az édesapáért. De amikor tovább akartam indulni, visszahúzott és megkérdezte: „És te imádkozol értem? Szükségem van rá! Oda készülök, ahol ő is van!”

Szentatya! Halás szívvel köszönöm, hogy odalépett hozzám, és imádságában egész családomat átolelte. Imáinkal kísérjük mi is a szolgálatát!

Fotó: Lambert Attila

A BIBLIA ÜZENETE

Ha akarod, megtisztíthatsz!

Mk 1,40-45

A leprás beteg gyógyításának megindító története idén a nagybőjti szent idő küszöbén szól hozzánk, néhány héttel azután, hogy Ferenc pápa megnyitotta az imádság évét, s pont azon a napon, amikor Lourdes-ban a „Hölgy”, vagyis a Boldogságos Szűzanya először jelent meg Bernadettnek. Ez a nap már több mint három évtizede imanap, a betegek világnapja.

Ez a csodaszép bibliai jelenet arra hív minket, hogy a húsvéti készüllet számunkra is legyen egy út, amelyen a test és a lélek megtisztulásának vágyával bátran egyre közelebb lépünk Jézushoz. A leprás ember őszinte, feltétel nélküli bizalmával így mi is erősödünk az élő imádság erejében, melyet most különösen a betegekért végzünk, elsősorban a ránk bízottakért. De minden beteget imádságainkba foglalunk, azokról sem feledkezve meg, akikért talán senki sem imádkozik.

Pillantsunk most mi is Jézus tekintetével erre a beteg emberre! A társadalom számkivetett és megbélyegzett tagja ő. Izolált börtönében a saját maga börtönőre is, hiszen már messziről csengetnie és kiabálnia kell: „Tisztátalan!”, s ezért nagy ívben el is kerülí mindenki. Hányan vannak ma is hozzá hasonló szegény, beteg vagy éppen bűnösnek titulált felebarátaink, akik megalázva, kifosztva és mindenüktől megfosztva a perem szélén élnek! Vajon észrevesszük-e őket? „A szeretet koldusait, / ahogy állnak az út mentén” – éneklí a Korál együttes *A szeretet koldusai* című dalban, amely így folytatódik: „Gazdagságuk a türelem. // Vess egy pillantást feléjük, / ők sem mások, mint te meg én.”

S valóban, rá kellene ébrednünk, hogy az Úr színe előtt bizony mindannyian koldusok vagyunk, a szeretet koldusai; üres kézzel állunk előtte. Valamiféle betegségben, testi vagy lelki szükségben és hiányban, úgy hiszem, kivétel nélkül mindannyian szenvedünk vagy szenvedni fogunk. Van-e bennünk is olyan őszinte, alázatos hit, mint a leprás betegben volt, hogy Jézushoz menjünk, kérlelve rá szegezzük a tekintetünket, s egyedül tőle kérjük a segítséget, a gyógyulást és a tisztulást a sebeinkből?

Most, ebben a jövő évi jubileumi szent évre előkészítő, az imádságnak szentelt esztendőben kérjük valamennyien, hogy növekedhessünk a Jézus elé álló leprás bizalmában, mert az minden

feltétel nélkül való hit, bizalom. Benne van első-sorban az, hogy én bizony egészen ráhagyatkozom az Úrra, mert tudom és hiszem, ő valóban mindent megtehet. Ugyanakkor benne rejtőzhet az is, hogy bár szeretnék meggyógyulni végre, ám ha a Jóistennek nem ez az akarat, mert a magam és mások örök üdvössége szempontjából más a szándéka, én azt is tudomásul veszem: ha akarod, megtisztíthatsz, s ha úgy akarod, hát nem! „Legyen nekem a te szavad szerint!”

Nemrég egy ifjúsági összejövetelen, egy úgynevezett dicsőtő esten jártam, hogy a gyóntatással, lelki beszélgetéssel segítségükre legyek a fiataloknak. A szolgálatban ott éreztem az Úr Jézus irgalmas tekintetét, érintő és gyógyító kezét. S bár a dicsőítésből nem sokat hallottam, hiszen mindig jöttek hozzám, azért a végén az egyik dal néhány sora szíven ütött: „Ha akarod, megtisztíthatsz engem, / csak egy szóval mondd, és él a lelkem, / légy segítségül hitelenségemen, / mondd, hogy hozzád menjek a vizeken!” (Ararat: *Dávid Fia*) Ha ebben az éneken a leprás mellett ott van az út széléről kiáltó vaknak, a beteg szolgálért esedező századosnak, a holdkóros fiúért könyörgő apának, sőt a még kicsiny hitű, a vízen Jézus felé induló Péternek a fohásza, hite és imája is, az éppen azért van, mert olyan jó lenne ezt a sok kérést, imát együtt elsajátítanunk!

Végezetül álljon még előttünk a Molokai szigetére száműzött leprások nagy apostolának, Szent De Veuster Damján atyának csodálatos életpéldája, aki Krisztus örömevel élt a betegek között, tudatosan vállalva sorsukat. Már egészen fiatalon és kicsattanó egészségben arra vállalkozott, hogy élete végéig a legsúlyosabb leprás betegek között éljen önkéntes börtönben, egy tengeri szigeten, kitéve a fertőzés állandó veszélyének. Nagyon jól tudta, hogy az akkor még gyógyíthatatlan kórt bármikor megkapja, s onnét már nincs visszaút.

Ha mi nem tudunk is ilyen radikális és kemény missziós útra vállalkozni, mint Damján atya, azért csak buzgón induljunk el a mindennapokban, s járjuk az irgalmas felebaráti szeretet krisztusi útját a körülöttünk élők, azaz a ránk bízott emberek körében. S mindig Jézus tekintetét lássuk magunk előtt, a másikhöz lehajoló szamaritánus és a bajba jutott, irgalmat kolduló ember szemében is!

Bognár István

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (6.) – Nagyböjt

Hajlamosak vagyunk arra, hogy a böjtöt úgy általában – és a húsvét előtti nagyböjtöt is – a lemondással azonosítsuk: amikor meg kell tagadnunk magunktól a hús fogyasztását, illetve nem szabad zajos mulatságokon, bálokon részt vennünk. Egyházunk azonban többre készítet bennünket. Vagyis arra, hogy ezekhez igazi bűnbánat, több imádság, valamint jó cselekedetek is társuljanak, mert különben vajmi keveset érne a böjtünk.

A bizánci egyház liturgikus szövegei erre hívják fel a figyelmünket. Már a nagyböjtre felkészítő időszakban megkapjuk a figyelmeztetést: „Ne imádkozzunk, atyámfiai, a farizeus módjára, mert aki magát fölmagasztalja, az megaláztatik (...) böjtlőlvén kiáltuk: Tisztíts meg minket bűneinkből, Istenünk!” Aztán a szent időszak előszentelt liturgiájában énekeljük: „Testileg böjtlőlvén, atyámfiai, böjtlőljünk lelkileg is, törjük szét az igaztalanság bilincseit, távolítsuk el a mulandóság konok kívánságát, tépjünk szét minden igaztalan írást, adjunk kenyeret az éhezőknek, s fogadjuk házunkba a hajléktalan szegényt, hogy Krisztus Istenüinktől dús kegyelmet nyerjünk!” Lehetetlen nem észrevenni, hogy ez az ének a prófétai szöveg átköltése: „Ezt mondja Isten, az Úr: Törd össze a jogtalan bilincseket, és oldd meg

az iga köteleit! Bocsásd szabadon az elnyomottakat, törj össze minden ígát! Törd meg az éhezőknek kenyeredet, és a hajléktalan szegényt fogadd be házádba! Ha meztelent látsz, öltöztess föl, és ne fordulj el embertársd elől!” (Iz 58,6–7). A himnuszköltészet így kebelezi be magába a szentírási kinyilatkoztatott tanítást.

Az egyházközségekben élő hívek – főleg azok, akik csak vasárnap járnak templomba – nem nagyon veszik észre, hogy nagyböjtben több a liturgikus imádságunk. Azt azonban mindenképpen tapasztalják, hogy az ilyenkor végzett Bazil-liturgia hosszabb, egyes énekeinek a dallama ünnepeélyesebb. A vasárnapi vecsernye is mindig hosszabb a szokásosnál, a végén pedig Szent Efrém bűnbánati imájával bővül. Aki viszont szerdán és pénteken is el tud jönni templomba, átélheti az előre megszentelt áldozatok liturgiájának csodálatos szépségét. A papok és szerzetesek számára előírt napi zsolozsma azonban még sokkal több lelki kincset rejt magában, akár a tartalma révén.

Mindezek mellett fontosak a jó cselekedetek is. Nélkülük ugyanis nem haladhatunk eredményesen azon az úton, amely a szent böjti időszak végső célja, vagyis az, hogy részesedhessünk a húsvéti feltámadás örömeiben.

Ámde nem mellőzhető a tényleges böjtre vonatkozó előírás sem. Sőt! Azt is komolyan kell venni. Görögkatolikus Egyházunk jelenlegi böjti fegyelme azt írja elő, hogy a nagyböjt első napját és a nagypénteket teljes szigorúságban kell megtartani. Ilyenkor nemcsak húsos, hanem zsíros, tojásos, tejes ételeket sem szabad fogyasztanunk. (Igaz, nálunk az étkezések száma nincs korlátozva.) A nagyböjt szerdáit és péntekait hústalan napokként kell megtartanunk. A teljes szent időszak hétköznapijait pedig bűnbánati napok, amikor imádsággal, jó cselekedetekkel gondolunk arra, hogy a húsvét felé tartunk.

Ivancsó István

FEBRUÁR 11., ÉVKÖZI 6. VASÁRNAP (Lourdes-i Boldogságos Szűz Mária, Adolf, Marietta) – Lev 13,1-2. 44-46 (Az őszövétségi törvény szerint a leprást ki kellett vetni az emberi társadalomból.) – 1Kor 10,31–11,1 (Kövessük Pál apostol példáját, mert ő Krisztus követője!) – Mk 1,40-45 (A betegnek elmúlt a leprája, és megtisztult.) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 227 – ÉE 591, Ho 227 – ÉE 143, Ho 144 – ÉE 596, Ho 196 – ÉE 238. **FEBRUÁR 12., HÉTFŐ** (Lidia, Livia) – Jak 1,1-11 – Mk 8,11-13. **FEBRUÁR 13., KEDD** (Ella, Linda, Katalin, Levente) – Jak 1,12-18 – Mk 8,14-21. **FEBRUÁR 14., SZERDA** – HAMVAZÓSZERDA (Szent Cirill szerzetes és Szent Metód püspök, Európa társvédőszentjei, Bálint, Valentin) – Joel 2,12-18 – 2Kor 5,20–6,2 – Mt 6,1-6.16-18 –

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Az Eucharisztia tisztelete (166.)

Úrnapja, és így az ünnepi zsolozsma általunk elmélkedésre és elemzésre szánt utolsó tétele a második esti dicséret Magnificat-antifónája: *Ó, szent vendégség, amelyben Krisztust vesszük, szenvedésének emlékét újból felidézzük, a lélek eltelik kegyelemmel, és megadatik nekünk a jövődő dicsőség záloga. Alleluja!* Az antifóna valójában egy hosszabb imádság része, amelynek szerzője Aquinói Szent Tamás. Folytatása így hangzik: *Ó, mily kedves, Uram, a Te lelked, amely, hogy a fiakban megmutassa édességedet, a mennyből adatott legédesebb kenyérrel, az éhezőket eltöltöd jókkal, a finnyáskodó gazdagokat pedig üres kézzel bocsátod el.*

A skolasztikus teológus felidézi az utolsó vacsora eseményét, amely magában foglalja az Úr kereszthalálának misztériumát, és Isten országában nyeri el teljességét. Az Úr ígéretere, miszerint „Mondom nektek: mostantól nem iszom a szőlőnek ebből a terméséből addig a napig, amíg az újat nem iszom veletek Atyám országában” (Mt 26,29), azóta is emlékezik az Egyház (recolitur memoria Passionis eius). Tetszi ezt annak tudatában, hogy az Eljövendő (vö. 1Kor 16,22; Jel 1,4; 22,20) már ma jelen van a kenyér és a bor színe alatt, hogy táplálva éltesen minket a jövődő dicsőséges életre (futuræ gloriæ nobis pignus datur).

Az antifóna kapcsán nem tekinthetünk el Szent Ágoston gondolataitól, amelyeket a *Be-szédek Szent János evangéliumáról* című művében jegyez le: „Ó, kegyesség szentsége! Ó, egység jele! Ó, szeretet köteléke! Aki élni akar, van hol élnie, van miből élnie. Lépjén közelebb, higgyen, épüljön be a testbe, hogy életre keltsék! Ne rettenjen vissza a tagok kötődésétől, ne legyen üszkös tag, amely megérdemli, hogy levágják, ne legyen torz, ami szégyellnivaló; legyen szép, legyen alkalmas, legyen egészséges,

tartozzon a testhez, éljen az Istenben az Istenből, most dolgozzon a földön, azután uralkodjék a mennyben!” (XXVI,13) Az imádságban megfogalmazott tanítás mély nyomot hagyott a Tridenti Zsinatnak a legszentebb Oltáriszentségről szóló határozatában is: „A mi Üdvözítőnk, mikor e világból az Atyához készült, akkor alapította e szentséget, amelyben az emberek iránt tanúsított isteni szeretetének gazdagságát mintegy kiöntötte, »csodáit örökre az emlékezetbe vésve« (Zsolt 110,4). Meghagyta, hogy ennek vételekor »az Ő emlékét« tiszteljük (vö. Lk 22,19; 1Kor 11,24), és az Ő halálát hirdessük, amíg el nem jön a világot megítélni (vö. 1 Kor 11,26). Úgy akarta azonban, hogy ezt a szentséget mint a lélek szellemi eledelét vegyék (vö. Mt 26,26), amellyel táplálkoznak és megerősödnek annak az életével élők, aki azt mondta: »aki engem eszik, maga is élni fog énáltalam« (Jn 6,57). És mintegy ellenmeregül nyújtotta, hogy ez megszabadítson a mindennapi bűnöktől, és előre megvédjen a halálos bűnnel szemben. *Ezenfelül azt kívánta, hogy ez legyen a mi eljövendő dicsőségünk és örök boldogságunk záloga, és jelképe annak az egyetlen testnek, amelynek Ő a feje* (vö. 1Kor 11,3; Ef 5,23), s amelyhez mi, mintegy tagjaiként, akarata szerint a hit, a remény és a szeretet legszorosabb kötelékével kapcsolódjunk: hogy »mindnyájan ugyanazt valljuk és ne szakadozzunk pártokra« (vö. 1Kor 1,10).”

Aquinói Szent Tamás imádsága szép kapcsolatot teremt Mária hálaéneke, valamint az Eucharisztia misztériuma között: esurientes reples bonis, fastidiosos divites dimittens inanes (*Ad Sacrosanctum Sacramentum*) – esurientes implevit bonis et divites dimisit inanes (Lk 1,53).

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Szent Bálint

Február 14.

A Bálint név eredeti változata: Valentinus. A III. században, amikor II. Claudius császár meghallotta, hogy a fogoly keresztények közt egy Valentinus nevű pap betegeket gyógyít, vakokat tesz látókká, elfogatta a férfit. A nép elé állította, és hízelegve szemére vetette, hogy azért nem lehetnek barátok, mert a pap mindenféle babonákat vall. Csodálkozva hallgatta Bálint feleletét, hitvallását; azután bizalmi emberére, Asteriusra bízta. Bálint meggyógyította a főtiszt vak kislányát, mire az egész család megkeresztelkedett. Amikor a császár hírét vette a történeteknek, mindannyiukat halálra ítélte. Bálintot a Via Flamiánán ölték meg, ahol később II. Gyula pápa építtetett templomot.

A hagyomány egy másik Szent Bálintot is ismer, aki püspök volt, s ereklýeit a passauai székesegyházban őrzik; az egyházmegye patrónusa lett. Németországban és Ausztriában

különösen a nyavalyatörösök bizakodtak benne, akik a nyakukban úgynevezett bálintkeresztet (frászkeresztet) hordtak.

Az említett két Bálint alakja a német nyelvrületen eggyé olvadt, így történt, hogy a jeles februári nap és annak hagyományvilága a passauai székesegyház Bálintját idézi hazánkban is.

Középkori naptáraink, kalendáriumaink az „első” Bálintot már számon tartották. Népszerűségét ma is igazolja a gyakori névválasztás a keresztségben. Egyes helyeken törzsökös család névvé is vált. Ki gondolná, hogy a néphagyományban az egyik leggazdagabb örökséget éppen Bálint kapta?

Bálint ünnepe a tavaszvárás idejére esik, a farsangi mulatságok heteire. Észak-Amerikában, Angliában, Franciaországban, Belgiumban, de most már lassan az egész világon megünnepelik a szerelmesek Valentin-napját.

L.K.

A hét liturgiája

B év

Lilla, Daniló) – Iz 58,1-9a – Mt 9,14-15. **FEBRUÁR 17., SZOMBAT** – (A szervita rend hét szent alapítója, Elek) – Iz 58,9b-14 – Lk 5,27-32. **FEBRUÁR 18., NAGYBÖJT 1. VASÁRNAPJA** (Bernadett, Simeon) – Ter 9,8-15 (Isten a vízözön után szövetséget köt Noéval és utódaival.) – 1Pét 3,18-22 (A keresztség titeket is megment, testvérek!) – Mk 1,12-15 (Jézus megkísértette a sátán, és angyalok szolgáltak neki.) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 58 – ÉE 530, 414, Ho 58 – ÉE 65, Ho 143 – ÉE 532, Ho 53 – ÉE 71.

Életünk odaajándékozott darabjai

35 éves a Magyar Máltai Szeretetszolgálat

Három és fél évtized alatt sokszorosára nőtt a Magyar Máltai Szeretetszolgálat. A szolgálatban kifejeződő meggyőződés viszont ma is ugyanaz, mint az alapításkor volt.

1989. február 4-én Kozma Imre atya vezetésével, harminckilenc alapító tag részvételével megalakult a Magyar Máltai Szeretetszolgálat. Az egyesület az első időkben sajátos körülmények között működött, ugyanis a vezetőség Kozma Imre atya étkezőjében találkozott, mert ott volt akkora asztal, amit mindannyian körbe tudtak ülni, az iroda viszont már Dessewffy László alelnök lakásában kapott helyet, mert neki viszont faxkészüléke volt. Amikor pedig adományokkal megrakott kamion érkezett Németországból, körbetelefonálták az önkénteseket, hogy jöjjenek pakolni a zugligeti templomhoz. Ott várták meg a vámhivatal tisztviselőjét is, aki az autó motorháztetején töltötte ki a vámárnyilatkozatot, majd amikor készen volt, nekiálltak kirakodni a szállítmányt.

Ma, harmincöt évvel később a Magyar Máltai Szeretetszolgálat nemcsak az ország egyik legrégebbi civil szervezete (amelyet a bíróság 10-es sorzámmal vett nyilvántartásba), hanem az egyik legnagyobb is: több mint 300 intézményt tart fenn, 130 önkéntes csoportjával végez folyamatos karitatív tevékenységet, és naponta átlagosan 15 ezer embernek nyújt segítséget.

Az akkori és a mai szervezetet összeköti a tevékenységét formáló meggyőződés, mely szerint segíteni csak jól szabad. A gyakorlatban ez azt jelenti: azt kell adni, amire a másinak ténylegesen szüksége van. Ez különösen akkor fontos, amikor az adományt nem lehet kézbe fogni, vagy leemelni a polcról, mert az igazi

ajándék a segítő önkéntes személyes figyelme, ideje, törődése. Egy sajátos meghatározás szerint életünknek az a darabja, amit a másik embernek ajándékozunk. A Máltai Szeretetszolgálat szótárában ezt fejezi ki a *szereket* szavunk.

Az alábbiakban négy történetet mesélünk el a szeretet megnyilvánulásáról, kiragadva azokat a szeretetszolgálat három és fél évtizedéből.

Ennyi felesleges pénz

Kilencvenes évek. A szeretetszolgálat tököli önkéntescsoportja elindítja nyári balatoni táborait rászoruló gyermekeknek. A vakációra keveredik hozzájuk Krisztián, egy egyetlen szobában élő, nyolcgyermekes tököli család harmadik fia. Csellengő suhanc, rágót lop, berendezést rongál, kővel dobja be a HÉV-állomás ablakait. Megjárja az intézetet, tizenévesen már segédmunkás, hazaadja a pénzét. A Máltai Szeretetszolgálat Balaton-parti tábora az egyetlen hely, ahol nem pofonnal tanítják tiszteletre. Játshat, kirándulhat, strandolhat, repetázhat, amennyit szeretne. Hitetlenkedve nézi, amikor egy idősebb férfi harminc táborozó gyermek fagy-

laltját kifizeti, nem fér a fejébe, hogy lehet valakinek ennyi „felesleges” pénze. Kezdi megérezni a határokat jó és rossz között. A máltai önkéntesek kitartó kedvessége, a fiút nyaranta és év közben is elfogadó szívvel várók figyelme „jó földbe hull”: Krisztián Budapestre kerül, villanyszerelőként végez, támogatja testvéreit és édesanyját, egy nemzetközi vállalat megbecsült munkatársa és kétygyermekes családapá lesz. Második lánya születése óta újra minden nyáron ellátogat a máltai táborba – nemcsak mint régi ismerős, hanem mint a most táborozó fiatalok támogatója. És persze minden alkalommal meghívja az összes gyermeket fagyizni.

Kell egy ajtó

2010. október 4. Az ajkai timföldgyár iszaptárolójának gátja átszakad, a kiömlő csaknem egymillió köbméter vörösiszap előnti a környező településeket, Kolontárt, Devecsert és Somlóvásárhelyt. Tíz halott, csaknem kétszáz sérült. Elsodort otthonok, lúggal felmart megélhetés. A Máltai Szeretetszolgálat bekapcsolódik a kárelhárításba, segélykoordinációs irodákat hoz létre, adománygyűjtést

hirdet. Több munkatársa szó szerint a helyszínre költözik, Budapest és Devecser között szállítják a fővárosban kezelt sérülteket, sebkötözésben segédkeznek, teajáratot működtetnek. Az önkéntesek és a pszichológusok sorra látogatják az érintett családokat. Öt nappal az iszapömlés után még mindig takarók és konzervek érkeznek az ország minden részéből, de a helyben segítő máltaiak azt látják, most már valami másra lenne szükség. Mondjuk egy ajtóra, amit a sportcsarnokban és a zeneiskolában élő családok magukra csukhatnak. A Máltai Szeretetszolgálat határozatlan időre átmeneti lakhatást ajánl az embereknek, albérltet vesz ki az előtörtéthonokból kiszorult lakóknak. Az akcióhoz karitatív ingatlanügynökséget működtet, ami 155 család elhelyezéséről gondoskodik átlagosan 10 hónapon át.

Soha nem látott mosollyal a bordásfalnál

2018. Göd. Az egykori állami fogvatékosotthon telephelyén a Máltai Szeretetszolgálat megalapítja a Gondviselés Házát. A több mint kétszáz, zömében súlyosan, halmozottan sérült lakó nyolcvan százalékának nincs kapcsolata a családjával (vagy egyáltalán a külvilággal); van, akitől évtizedekkel ezelőtt érdeklődtek utoljára telefonon. A Máltai Szeretetszolgálat érkezésével új irányt vesz az életük. A változást először az ágyak végére illesztett táblácskák jelzik: a néven és az orvosi információkon túl azt is mutatják, hogy az adott ágyban fekvő személy milyen megszólítást kedvel, jólesik-e neki az érintés, melyik dalt hallgatja, milyen műsort néz szívesen. Szűnyogháló kerül az ablakokra: a négyvégtag-bénulással élő, magatehetetlen ellátottak nem szenvednek többet a legyekről. Az otthonba méltóság költözik, örökös lakótárs marad. Az intézményben megjelennek a hozzáértő, lelkiismeretes mozgásterapeuták, konduktorok,

ápolók. Egy húsz éve kerekesszékes lány átmozgatása során kiderül: akár állhatna is. Megkezdődik a torna, a fejlesztés, gyógyászati segédeszköz is kerül, járógép, gyógycipő, rá szabott fűző. Néhány hónap telik el, és az intézményvezető mobiljára egy fotóüzenet érkezik: a kerekesszékes nő a saját lábán áll egy bordásfal mellett, soha nem látott mosollyal az arcán. A gödi nagy intézmény lakói fokozatosan, csoportonként költöznek ki támogatott lakhatási ellátásba, családi házakba, ahol az odafigyelés újabb gyümölcsöket hoz: egy vak, autista lány ismét zongorázni kezd, egy enyhe értelmi sérült hölgy megtanul vonattal közlekedni és állást kap egy neves pékségben, a deformált lábakra szabványcipők helyett kézzel rádolgozott nemezscipők kerülnek, a tartósan fekvők életükben először látnak havazást, amikor a speciális tetősín-szerkezetnek köszönhetően kiülnek a teraszra.

Én is szeretnék segíteni

2023. augusztus vége. Valahol Budapesten, egy szupermarketben. Máltai önkéntesek állnak az adománygyűjtő stand mögött, tanszereket, illetve iskolai eszközökre beváltható adománykártyákat gyűjtenek, hogy rászoruló gyerekek tanévkezdése könnyebb legyen. Sok vásárló fordul meg náluk, füzeteket, tolltartókat, ceruzákat, vonalzókat hoznak, több kosárnyi tanfelszerelést adnak össze. Egy ott tébláboló tízévesforma fiú is oda-odasandít a gyűjtőkre, majd összeszedi a bátorságát, és megkérdezi: mit csinálnak itt? Az önkéntesek kedvesen válaszolnak, majd a kisfiú köddé válik. Negyedóra múltán visszatér, jó pár csomag füzetecímkevel a kezében. Bemutatkozik – Milánnak hívják –, majd leteszi a zsebpénzéből vásárolt szerzeményt az adománygyűjtő standra és így szól: Én is szeretnék segíteni.

Király Eszter, Romhányi Tamás

Csepellényi György vértanú boldoggáavatási eljárásáról

Az Egri Érseki Papnevelő Intézet kápolnájában tartott közös imádságot követően az épület harmadik emeleti nagyelődőjében február 1-jén nyitották meg hivatalosan Csepellényi György pálos szerzetes boldoggáavatási eljárásának egyházmegyei szakaszát.

Ternyák Csaba egri érsek még tavaly határozott úgy, hogy az Egri Főegyházmegye részéről elindítja a vértanú szerzetes boldoggáavatási eljárásának egyházmegyei szakaszát. A főpásztor az előkészített dokumentumokat május 23-án adta át a Szenttéavatási Ügyek Dikasztériuma prefektusának, Marcello Semeraro bíborosnak.

A boldoggáavatási eljárás egyházmegyei szakaszának nyitólülésén Kakuk Ferenc érseki irodaigazgató köszöntötte a jelenlévőket.

„Történelmi pillanat részei vagyunk” – foglalta össze Ternyák Csaba egri érsek az esemény jelentőségét. Elmondta: a vértanú szerzetes életének fontos állomásait jelentő települések – Füzer, Sátoraljaújhely és Egerfarmos – plébánosai és polgármesterei kezdeményezték, hogy indítsák újra a már többször elkezdett, de a törté-

nelem viharai miatt elakadt folyamatot. Háromszázötven esztendeje is megtapasztalhatták, hogy Isten a nehéz időkben is kiváló embereket küld. Csepellényi György szintén a végsőkig kiállt hite mellett, nem tagadta meg, vére árán is tanúságot tett róla. Sokan tévesen úgy fogalmaznak, hogy térítette a protestánsokat, holott arról volt szó, hogy visszatérítette azokat, akik elhagyták katolikus hitüket. Imádkozunk, hogy megvalósuljon az évszázados álom, hogy a boldogok sorában tisztelhezzük a pálos vértanút! – zárta köszöntőjét az érsek.

Az eseményen Benei Bernadett, a történetbizottság elnöke ismertette Isten Szolgája Csepellényi György életútját, pályájának fontos állomásait, missziós tevékenységét, az 1600-as évek történelmi viszonyait.

Kiss Gábor jegyző az eljárás menetének egyházi jogi

szempontjait ismertette. Mint mondta, 2022 őszén a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia támogatónak fogadta a szándékot, s elindulhatott a folyamat, amelynek meghatározó állomása ez a mai nap.

Az eljárást vezető főpásztor, Ternyák Csaba egri érsek által kinevezett tisztségviselő egyenként esküt tettek, azután aláírásukkal is megerősítették, hogy mindent tőlük telhetőt megtesznek a pontos és lelkiismeretes munka érdekében.

Ternyák Csaba egri érsek Czapkó Mihályt az ügy egyházmegyei posztulátorává, Dolhai Lajost a bíróság ügyészévé, és Kiss Gábort pedig bírósági jegyzővé nevezte ki. Az érsek kinevezése nyomán a történetbizottságot Benei Bernadett vezeti, a bizottság további tagjai Urbán Márta és Bojtos Anita.

Czapkó Mihály posztulátor a Szent István Televízió kérésére elmondta: hamarosan összeülnek a szakértők, hogy

kialakítsák a pontos menetrendet. A rendelkezésre álló gazdag iratanyagból kell majd egy komplex jelentést elkészíteniük és a főpásztor elé tárnuk, amelyet követően lezárulhat az egyházmegyei folyamat.

Urbán Márta, az Egri Főegyházmegyei Levéltár munkatársa az 1689-ben készült kihallgatási jegyzőkönyv kézzel írott másolatát mutatta be a jelenlévőknek, mely az első alkalommal indított eljárás dokumentuma.

Az Egri Főegyházmegyében így imádkoznak a boldoggá avatásért: „Istenünk, benned bízok erőssége, te arra hívtad Csepellényi Györgyöt, hogy Boldog Özséb követőjeként híveidet megerősítse a katolikus hitben, és összegyűjtse, ami szétszóródott. Életáldozata, hite és irántad érzett hűsége példaként ragyog előttünk. Add, hogy mielőbb a boldogok között tisztelhezzük őt! Amen.”

*

Csepellényi György 1643. május 3-án a felsőelefánti (Horné Lefantovce) Keresztelő Szent János pálos rendi

kolostorban tette le szerzetesi fogadalmát. Terebesen, majd Felsőelefánton a környékbeli Nagypapony és Kisappony falvakban több száz családot térített vissza a katolikus hitre, sőt visszaszerezte az üresen álló katolikus templomot és plébániát is. Füzeri plébánosként 1673-ra hét falut térített vissza a katolikus hitre. A füzeri plébánián 1674. március 26-án ejtette őt foglyul bujdosó protestáns katonák egy csoportja. Két hónapon keresztül hurcolták magukkal és gyötörték válogatott, kegyetlen kínzásokkal, melyeket állhatatosan tűrt. Katolikus hitéhez való ragaszkodása miatt 1674. május 24-én az Egerfarmos határában fekvő Szőke-pusztán fejezték le. Holtteste napokig hevert a pusztában, a szemtanúk szerint romlatlanul, amelyet Nagy János mezőkövesdi plébános temetett el az egerfarmosi templomban. A temetést csodás események sora kísérte.

Forrás: Egri Főegyházmegye Fotó: Lénárt Márton

Nagy szeretettel fordult a magyarok felé

Kecskeméten is bemutatták a pápalátogatás díszkötetét

Ferenc pápa magyarországi apostoli látogatásán szerzett élményeiről beszélt január 31-én a kecskeméti Szentcsalád-templomban megtartott könyvbemutatón Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) titkára; Hatházi Róbert, a Szentcsalád-templom plébánosa; Sebő Balázs, az MKPK Sajtóosztályának vezetője és Sümeghy Kata sajtómunkatárs. Az est moderátora Kuzmányi István főszerkesztő volt.

Az első kérdés azt firtatta, ki miben segítette a Szentatya látogatásának megszervezését. Tóth Tamás – aki a kecskeméti Szentcsalád-templom kisegítő lelkésze is – a pápalátogatás általános koordinátora volt. Mint elmondta, a szervezés ügyeit kellett összefognia, ő végezte a Szentszékkal a napi egyeztetést, mindezt a legapróbb részletekig. Tóth Tamás azt is kiemelte, hogy több ezren vettek részt a munkában. „Nagyon gyorsan eltelt ez a két hónap” – tette hozzá. Hatházi Róbert a liturgiával foglalkozott, a sekrestyei szolgálat vezetője volt. Már az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson is ez volt a feladata, így nem érte váratlanul a megbízás. Ő és csapata gondoskodott arról, hogy minden a megfelelő időben és a megfelelő helyen legyen. Sebő Balázs a pápalátogatás sajtófőnöke volt, akinek, nyolc különálló, ám mégis összefüggő eseményt kellett megszerveznie. A média érdeklődése rendkívül nagy volt a pápalátogatás iránt, ezért komoly kihívást jelentett neki a sajtó munkatársait minden információval ellátnia. Sümeghy Kata is a sajtó ügyeit segítette, leginkább az idegen nyelvű területen. Ő foglalkozott a vatikáni sajtódelegációval, vagyis a pápával érkezett médiamunkatársak ügyeivel. Nem utolsósorban ő sütötte azt a kenyeret, mellyel a Szentatyát a repülőtéren fogadták.

Mi jelentette a legnagyobb kihívást? – tette fel a kérdést Kuzmányi István, a Magyar Kurír és az Új Ember főszerkesztője. Tóth Tamás azt emelte ki, hogy az eucharisztikus kongresszus négy évvel szemben most mindössze két hónap alatt kellett egy

jelentős egyházi eseményt megszervezni. Ugyanakkor sok mindenben tudtak támaszkodni a kongresszus idején szerzett tapasztalatokra. Nagyon sok helyszínbemjárás volt, ezeken mindig egyre jobban és pontosabban körvonalazódtak az egyes program-pontok részletei. Sebő Balázs is azt hangsúlyozta, hogy az előkészület nagyobb munkát jelentett, mint a három nap lebonyolítása. Mint elmondta: nagy ajándék volt részt venni ebben, ám hihetetlenül nagy kihívást is jelentett. Általában egy évig szerveznek egy ilyen nagyszámú látogatást, ezért is kellett sokat dolgozni azért, hogy minden rendben legyen. Sümeghy Kata elmesélte, sokszor éjszakába nyúlóan kellett dolgozni, egyeztetnie. Hatházi Róbert is megerősítette, hogy a rendelkezésre álló idő nagyon rövid volt. Azt is hozzátette, hogy sok interjút kértek tőle ebben az időszakban.

Kinek mire kellett figyelnie leginkább? Hogyan zajlik egy ilyen látogatás szervezése? – hangzott az újabb kérdés. Tóth Tamás rámutatott, a *Krisztus a jövőnk* című díszkötetben az előkészületekről is szó esik, valamint arról is, hogy egy pápalátogatás szervezése miként kezdődik el. Ferenc pápa kétszer járt Magyarországon, a magyarokkal pedig háromszor is találkozott. A pápa látogatását egy szűkebb stáb készíti elő, a biztonsági kérdésektől a program kialakításán keresztül a legapróbb részletekig mindenről velük kell egyeztetni. Mi-

chael W. Banach érsek, magyarországi nuncius is megjegyezte nemrég, hogy rendkívül alapos volt a budapesti látogatás megszervezése. A vatikáni delegációra nagy hatással volt az a lelkesedés, hozzáértés, amelyet a Magyar Katolikus Egyház és a magyar állam részéről tapasztaltak.

A látogatásról már 2022 novemberében tárgyaltak a felek, sorra véve azokat a szempontokat, melyek a magyar fél részéről fontosak voltak. A fő témák közé tartozott például az oktatás, de az is felmerült, hogy vidékre is ellátogasson a pápa, ám erre egészségi állapota miatt nem kerülhetett sor. 2023 februárjában volt a következő egyeztetés, ezen már egy tervet is bemutatott a vatikáni delegáció. Elkészült a logó, meghatározták a mottót, mely egyrészt krisztocentrikus volt, másrészt kapcsolódott a legutóbbi pápalátogatások legfőbb üzenetéhez. Hatházi Róbert elmondta, minden apró részletre figyelni kellett: az oltárterítőt – az eucharisztikus kongresszus oltárát és oltárterítőjét használták – például több helyen is le kellett ragasztani, mert felkapta a szél. Meg kellett határozni, hogy mennyi ostyára, pikszisre, kehelyre van szükség.

Tóth Tamás hozzátette, az egyedi miseruha ötletét a szlovákiai látogatás záró szentmiséjének öltözékei adták. Így találtak rá arra a cégre is, ahol gyorsan le tudták azt gyártani. Az is fontos szempont volt, hogy hazai tervezésű legyen, ezért kérték

fel Fecske Orsolya szociális testvér a munkára. Sebő Balázs rámutatott, a bejelentés után nagyon nehéz volt a hazai sajtó nagy érdeklődését kiszolgálni. A megfelelő információt a szervezés felelősei tudták volna megadni, de ők éppen a feladataikkal voltak elfoglalva. Ennek ellenére a felkért munkatársak igyekeztek a média minden elvárásának megfelelni. Mivel elég kicsi volt a rendelkezésre álló hely, ezért nagy odafigyelést igényelt a helyszíneken felállított sajtódobogók megtervezése, elkészítése. Minden eseményre több száz sajtós akart bejutni, azt is meg kellett határozni, hogy ki hova kerüljön. Hatházi Róbert is megerősítette, hogy a sajtó érdeklődése egészen kivételes volt, neki is számtalan interjút kellett adnia.

Sümeghy Kata azt emelte ki, hogy a püspöki konferencia munkatársaival szerettek volna valami ajándékot adni a Szentatyának, így merült fel a kenyérsütés, melyet még a Szent Erzsébet rózsája díj átadására találtak ki, ez ugyanis – ha ügyes a pék – a sütés végére rózsá alakúra nyílik szét. Tóth Tamás azt is hozzátette, igen nehéz volt a sajtó igényeit kielégíteni, ám úgy érezték, egyedülálló lehetőség a Katolikus Egyház működését, mindennapjait, intézményeit bemutatni. A pápalátogatás három napjával kapcsolatban Tóth Tamás kiemelte: a repülőtérről érkezést is sokszor elpróbálták, még azt is, hogy a kerekesszékek merre lehet menni, hogyan gurul majd a piros szőnyegen. Ezért is volt nagy meglepetés és óriási élmény, hogy a Szentatya végül botjára támaszkodva, gyalog ment oda az őt köszöntőkhöz. Ez is azt mutatta, Ferenc pápa milyen nagy szeretettel fordul a magyarok felé.

Sebő Balázs a fiatalokkal való találkozás kapcsán azt jegyezte meg, hogy a Szentatya idős kora ellenére nagyon gyorsan megtalálta a kapcsolatot a tizen- és huszonevesekkel. A pápa az előre eltervezett programtól sokszor eltért, talán pont ezek a pillanatok voltak a legemlékezetesebbek. Ilyen volt, amikor odament a Szent István-bazilika előtti téren várakozókhoz. Hatházi Róbert mindent azzal egészítette ki, hogy a találkozás résztvevői valóban az egész

országot, magyarságot képviselték, hiszen minden egyházmegye részt vett a szervezésben.

Milyen gyümölcsei vannak a pápalátogatásnak? – tette fel a kérdést Kuzmányi István. Tóth Tamás elmondta: az MKPK célja az volt, hogy minél több emberhez eljusson a keresztény üzenet. Ehhez arra is szükség volt, hogy az egyes helyszínekre minél többen be tudjanak menni. „Furcsamód minden bejárásnál más és más volt az Aréna vagy a Szent István-bazilika befogadóképessége, attól függően, hogy milyen biztonsági vagy egyéb szempont merült fel időközben.” Az MKPK titkára szerint annak is hosszú távú hatása lehet, hogy a pápalátogatáson az egész Kárpát-medencei magyarság képviseltette magát. „A pápa egy komplex üzenettel érkezett. A közjogi méltóságok, a szegények és menekültek, az Egyház képviselői, a fiatalok, az egyetemi és kulturális élet képviselői előtt elmondott beszédeit érdemes újraolvasni; lelkigyakorlatokon, találkozókra lehet elmélkedni rajtuk” – tette hozzá a pápalátogatás általános koordinátora.

Hatházi Róbert az apró találkozásokat emelte ki, míg Sebő Balázs szerint a pápának olyan kisugárzása volt, hogy már a közelében lenni is élményszámba ment.

Az esemény zárásaként gasztro-nómiai meglepetés várta a résztvevőket: Sümeghy Kata kenyeret sütött ez alkalomra, a pápalátogatáskor használt érlelt élesztőt használva. A két kenyeret Hatházi Róbert megáldotta, majd Kata felszelte és szétosztotta. Látogatásakor a nunciaturán a Szentatyának, a szerény étkezések alkalmával pannonhalmi borokat kínáltak fel. Erre emlékezve Tricollis Rosé bort kóstolhattak meg a díszkötet bemutatójára érkezett vendégek.

A *Krisztus a jövőnk* – Ferenc pápa apostoli látogatása Magyarországon című díszkötet megrendelhető az Új Ember online könyvtárházban, illetve megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest V. kerület, Ferenciek tere 7–8. Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 9–18 óráig).

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

A keresztények egységéért

Pro Unitate in Christo díjat vehetett át Dolhai Lajos Debrecenben

Az ökumenikus imahét debreceni záróalkalmán, január 28-án, a Református Nagytemplomban átadták a Both Antal Teológiai és Kulturális Alapítvány által 2018-ban alapított Pro Unitate in Christo díjat. Az idén Dolhai Lajosnak, az Egri Hittudományi Főiskola és Érseki Papnevelő Intézet rektorának ítélték oda az elismerést.

A díjat Kustár Zoltán, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem teológiai tanára, a Both Antal Alapítvány kuratóriumának elnöke, valamint Fekete Károly tiszántúli református püspök adta át.

Dolhai Lajos 1952-ben született. Teológiai tanulmányait Egerben, majd 1973–78 között Budapesten, a Római Katolikus Hittudományi Akadémián végezte. 1977-ben szentelték pappá. Teológiai doktorátusát 1978-ban a Hittudományi Akadémián a felekezettudományok területén szerezte meg. 1979–81 között Rómában folytatott posztgraduális

tanulmányokat. 2002-ben habilitált a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, amelynek hosszabb időszakokon át oktatója is volt.

Dolhai Lajos nevéhez tudományos szerzőként és szerkesztőként 13 önálló könyv fűződik, és összesen 86 tudományos közleményt jegyez, többségében a rendszeres teológia, a liturgika és a felekezettudományok területén. 1981 óta folyamatosan tanít az Egri Hittudományi Főiskola és Érseki Papnevelő Intézetben. 1994-ben nevezték ki az intézmény főigazgató-helyettesévé, majd 2008 szeptemberében annak a rektorává. Tudományos eredményeit és a papnevelésben kifejtett, odaadó oktatói munkáját egyházi megbízatások és magas állami kitüntetések is jelzik. Néhányat kiemelve: 2014–19-ig a Nemzetközi Teológiai Bizottság tagja volt Rómában, 2016-ban pedig őt nevezték ki a Budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus Teológiai Bizottságának elnökévé. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma 2017-ben Fraknói Vilmos-díjat adományozott

neki, 2023-ban pedig Novák Katalin köztársasági elnöktől a Magyar Érdemrend tisztikeresztjét vehette át.

Dolhai Lajos *Bevezetés az ökumenizmusba* című tankönyve 2012-ben jelent meg. A kötet az ökumenizmust a 20. század egyházi mozgalmaként jellemzi. A szerző a Római Katolikus Egyház tanítása mellett a protestáns teológiai nézeteket is naprakészen, elfogultság nélkül ismerteti ebben a műben, azok értékeit elismerően

tárja az olvasók elé. A könyv minden egyes fejezetén átüt a szerző személyes elkötelezettsége az egyházak egységétörekvése iránt, és nem kérdés, hogy nyitott szemléletével, kiegyensúlyozott értékítéletével maga is előmozdítja azt. A szerző egyéni pályája során több mint 300 katolikus papot tanított és nevelt ebben a szellemben hosszú időn át, jelentős mértékben hozzájárulva ezzel a történelmi egyházak közötti érdemi teológiai párbeszédhez, az ökumenikus kapcsolatok elmélyítéséhez, valamint a Római Katolikus Egyházon belül az ökumenizmus iránti elkötelezettség erősödéséhez.

*

A Pro Unitate in Christo díj létrehozásának elsődleges célja az ökumenikus, felekezeti párbe-

széd szimbolikus elősegítése hazai és nemzetközi vonatkozásban, mindenekelőtt a római katolikus és a református egyházak között. A díjat olyan kutatóknak, egyetemi oktatóknak, egyházi személyeknek, közéleti szereplőknek vagy példás életű egyháztagnak lehet adományozni, aki a felekezettudomány és/vagy ökumenika teológiai tudományok művelésében kimagasló eredményeket ért el, és hosszú időn át jelentős mértékben hozzájárult a történelmi felekezetek közötti érdemi teológiai párbeszédhez, ökumenikus kapcsolataik elmélyítéséhez, egymás kölcsönös megismeréséhez és megbecsüléséhez.

Az ökumenikus imahét záróalkalmán Fekete Károly tiszántúli református püspök köszöntötte a jelenlévőket, az előimát Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök mondta, ígét hirdetett Kocsis Fülöp görögkatolikus érsek-metropolita.

Forrás és fotó: Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Belső tűzzel, szenvedéllyel szerette az életet

Búcsút vettek Filó Kristóf budakeszi pébánostól

2024. január 9-én elhunyt Filó Kristóf kanonok, budakeszi plébános. Gyászmiséjét január 27-én tartották a budakeszi Havas Boldogasszony-templomban; ezt követően szűk körben folytatódott a temetési szertartás a makkosmáriai Angyalok Királynéja-templom urnatemetőjében. A temetéssel egy időben gyalogos zarándoklat indult a kegytemplom kertjébe. Az alábbiakban Szendéné Kiss Nóra írását közöljük.

Akik reggel 9 óra előtt megérkeztek Filó Kristóf atya gyászmiséjére, még éppen helyet tudtak foglalni a budakeszi Havas Boldogasszony-templom padsoraiban; akik azonban pár perccel később érkeztek, már csak állva vehettek részt a 10 órakor kezdődő szertartáson, sokan pedig a templomon kívül, kihangosítón követték a szentmisét.

A templom és környéke megtelt budakeszi, pilisvörösvári, érdi és diósi hívekkel – ezeken a helyeken szolgált plébánosként Kristóf atya papságának ötvenegy éve során. Az első padokban az egyik oldalon a gyászoló család, a másik oldalon a pap testvérek és szerzetesnővérek foglaltak helyet – ők is nagy számmal érkeztek Kristóf atya búcsúztatására. A szentmise kezdete előtt a gyászolók közel két órán keresztül róhták le kegyeletüket – a búcsúztatást szervező budakeszi egyházközség kérésének megfelelően egy-egy szál virággal – a ravatalnál.

*

A gyászmisét Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök celebrálta,

nagy létszámú papi asszisztenciával, ministránsok hosszú sorával. A főpásztor személyes hangvételű búcsúbeszédében feltárult Filó Kristóf atya élete, pályája és személyisége, egy gazdag és teljes életút, amely oly sokakat vezetett el a hitre, s amelynek környezetében papi és szerzetesi hivatások is szép számmal fakadtak. „Szabad szomorúnak lenni” – vigasztalt a püspök, aki Kristóf atya régi jó barátjaként osztozott a jelenlévők fájdalmában. Többször is elhangzott: Kristóf atya boldog ember volt, aki belső tűzzel, szenvedéllyel szerette az életet, mindazt, ami szép, ami Istentől való.

Élete jó példa arra, miként fordítja javunkra Isten a nehézségeket, hogyan lesz a hátrányból előny, embert próbáló körülményekből gazdag,

másokat szeretettel szolgáló és Istent megdicsőítő élet. A gyászmise végén elsőként a budakeszi egyházközség képviselő-testületének világi elnöke búcsúzott plébánosuktól, akitől huszonkét éven át annyi jót kaptak, és aki ilyen hosszú időn keresztül erősítette hitüket. Schmotzer Vilmos a veszteségtől egyszer-szeder még elcsukló hangon, de már biztatni is tudta a gyászolókat: a Jó Pásztor biztosan nem hagyja magukra juhait, érdemes ezt szem előtt tartani, és ezzel a lelkiúttal menni tovább.

Filó Kristóf atya 2001-től nemcsak Budakeszi plébánosa, hanem a Prohászka Ottokár Katolikus Gimnázium püspöki biztosa is volt. A gimnázium részéről Jámbor Erzsébet igazgató búcsúzott az atyától, és mesélte el, milyen embert ismertek meg benne,

mennyi mindent tanultak, kaptak tőle. Kristóf atya mindig azt mondta: nem attól lesz egy iskola katolikus, hogy ott van a nevében ez a szó, hanem azoktól az emberektől, akik ott dolgoznak. Utoljára néhány hete, karácsonykor találkoztak; Kristóf atya a terveiről mesélt. „Ézért is olyan nehéz most feldolgozni, hogy nincs már itt közöttünk, nem jön a gyerekekhez hétfő reggelenként, és nem mehetnek hozzá a tanárok a plébániára, ahogy eddig.” Mindig számíthattak rá, hívta és várta őket, és ők szívesen mentek, de most

úgy érzik, talán nem elégszer.

Filó Kristóf atya 2001-től haláláig ellátta a makkosmáriai kegyhelyet is. Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök a gyászmisén elhangzott beszédében megosztotta a jelenlévőkkel: Kristóf atya végakarata volt, hogy ez a hely legyen végső nyugalóhelye. A gyászmisét követően a felszentelt urnát, Kristóf atya hamvait a szűk rokonság, pap testvérei és félórás harangzúgás kísérték utolsó földi útjára, a makkosmáriai Angyalok Királynéja-kegytemplom urnatemetőjébe. A temetéssel egy időben a hívek gyalogosan indultak el a domonkos nővérek rendháza elől az autós forgalomtól ez időre elzárt Makkosi úton. A budakesziek és a diósják zarándokkresztje kimagaslott a tömegből: sokan tették

meg az 1,8 kilométeres meredek utat – gyerekek, fiatalok és idősek együtt. A kegytemplom kertjébe érve mindenkinél lehetősége nyílt bemenni az urnatemetőbe és egyénileg imádkozni. Ezután együtt folytatódott a búcsúzás és megemlékezés. Tóth Balázs, aki Kristóf atyát az őt akkor már napok óta a plébánián ápoló nővére kérésére december 27-én mentőautóval a kórházba kísérte, személyes hangú búcsúbeszédében felidézte azt a „szellemi-lelki és gasztroiskolát”, amelynek Kristóf atya mellett részesei lehettek Budakeszin. Mint mondta, az útravaló, amit Kristóf atya az utolsó pillanatig tanított, és amire életével példát adott, az, hogy mit vár tőlünk Isten, mire kíváncsi velünk kapcsolatban. Ez pedig nem más, mint hogy miként tudunk és merünk szeretni. Végül megígérte, megtalálják a módját, hogy időről időre megemlékezzenek Kristóf atyáról.

Közös imádkozás után – pogácsa és meleg tea mellett – beszélgetéssel, emlékek felidézéssel ért véget a búcsúztatás. Többen megjegyezték, milyen méltó volt Kristóf atyához ez a meghitt, hálátelt, bensőséges megemlékezés a makkosi kegyhely kertjében. Ami – hisszük – nem ért véget ezen a napon. Az utolsó búcsúbeszédben elhangzott: „Kristóf atya! Ha már úgy alakult, hogy a fogolykiváltó trinitárius rend kegyhelyén akarsz nyugodni, ne csodálkozz, ha lesznek, akik idezarándokolnak a Szűzanyához imádkozni, de hozzád is fordulnak majd közbenjárásért, hogy az ilyen-olyan rabságukból való szabadulásukért te is szólj néhány szót az Úrnál.”

Fotó: Rab Vilmos

AZ EUTANÁZIÁRÓL A HIT FÉNYÉBEN

A keresztény út a jó halál vonatkozásában

A múlt év végén a hazai közélet egyik központi témájává vált az eutanázia, és ennek nyomán számos etikai, teológiai szempontból tisztázandó kérdés merült fel. Ezért lapunk felkérte Németh Gábor moráleteológust, hogy egy cikksorozat keretében fejtsse ki részletesen a témával kapcsolatos etikai megfontolásokat a hit fényében. A cikksorozat a betegek világnapjára (február 11.) megjelenő Új Ember-számban zárul, ezzel is jelezve, hogy az írások célja nem pusztán az ismeretterjesztés, hanem – a teológiai szemléletnek megfelelően – embertársaink szolgálata.

Általános tapasztalat szerint az aktív, jellemzően orvosi eutanázia legalizálásának hívei kétirányú stratégiát alkalmaznak annak érdekében, hogy álláspontjukat a közvéleménnyel elfogadtassák. Egyrészt elmosás az aktív és a passzív eutanázia közötti szükséges különbségtételt, és az „eutanázia” gyűjtőfogalma alá válogatás nélkül sorolják be a legkülönbözőbb fogalmakat, mint például a kezeléssel való lemondás vagy a kezelés abbahagyása, a nagy dózisú fájdalomcsillapítás esetleges életmegrövidítő hatásának elfogadása, az asszisztált öngyilkosság vagy a törvényileg engedélyezett, a páciens kérésére az orvos által elvégzett eutanázia. Másrészt megpróbálják az erkölcsi nyelvezet érzelmileg pozitív alapszavait, mint az együttérzés és az irgalom, az önrendelkezés és az autonómia, a céljaiknak megfelelő módon használni és átértelmezni.

A sajtókommunikációban a halál és az emberi méltóság kife-

jezések sajátos jelentésváltozásának lehetünk szemtanúi: e szemantikai stratégia szerint a „saját és méltó” halál fogalma központi jelentőségű. És bár a saját halál a legkevésbé ismerős az életben bekövetkező események közül, ma ez a kifejezés már azt a jogot hivatott jelenteni, hogy az ember autonóm módon határozhassa meg halálának módját, idejét és körülményeit, s ehhez igénybe vehesse az orvosok vagy az ápolószemélyzet segítségét, sok esetben függetlenül attól, hogy ők részt akarnak-e venni ebben, vagy a beteg ez irányú igényével lelkiismeretükben azonosulni tudnak-e.

Az aktív eutanázia, ami nem feltétlenül jelent boldog halált – hiszen csak természetfeletti horizonton vallható, hogy a halál hazatérés az Atyához, a nem hívó ember számára viszont a halál valamennyi formájában tragédia – napjainkban lehetőleg gyors és fájdalommentes halált, annak szabadon megválasztott módját és idejét jelenti.

A kortárs vita tehát nem egyszerűen arról a biológiai tényről szól, hanem egy világnézetről, vagyis a halált és a haldoklást tudom-e, sőt, merem-e egy gondolati sémában elhelyezni vagy sem.

A humánus és igényes élet végi gondozás meghagyja a haldoklóknak a jogot a saját halálához, de nem a manipulált öngyilkosság, hanem a halál tudatos elfogadása értelmében, amelyet az orvosok és a hozzátartozók palliatív

„

A halál az élet befejezését

jelent, amelyet

az embernek nem csupán

passzívan kell

elszenvednie, hanem

tudatosan is

el kell fogadnia

fájdalomcsillapítással és emberi közelséggel támogatnak. A haldokló orvos, emberi és

spirituális-vallási gondozásának ez az integrált felfogása azon az antropológiai előfeltevésen alapul, hogy a haldoklás nem egyszerűen a vég, hanem maga is az élet része. A halál az élet befejezését jelenti, amelyet az embernek nem csupán passzívan kell elszenvednie, hanem tudatosan is el kell fogadnia.

Az, hogy egy ember hogyan hal meg és hogyan teljesíti ezt a végső feladatot, sokat elárul életviteléről és világszemléletéről. Illetve fordítva, szociáletikai szempontból az, ahogyan társadalmunk a haldoklókkal bánik, sokat elárul annak értékvilágáról és szemléletmódjáról.

Az aktív eutanázia pártolójának stratégiája arra irányul, hogy az orvos által elvégzett aktív gyilkosságok feloldására vonatkozó igényüket elfogadtassák a nyilvánossággal mint olyan elkerülhetetlen intézkedést, amelynek célja a haldokló megvédése a modern orvostudomány embertelen hatásaitól, illetve az értelmetlen és felesleges szenvedéstől. Az az igény, hogy békében halhassunk meg, vagy hogy a halált ne akadályozzák meg értelmetlen orvosi intézkedések, könnyen átalakulhat az

Fotó: Vatican News

orvosi beavatkozással történő, célzott halálgyorsítás gondolatává, amelyre az e téren Európában szinte zászlóshajónak számító Hollandiában már az eufemisztikus „életet befejező orvosi intézkedés” kifejezés is meghonosodott.

Tapasztalatok szerint súlyos betegségben és az életvégi állapotban gyakran jelentkeznek átmeneti halálkívánságok, amelyek azonban súlyos tévút egyetlen megoldásként az élet elvételét/eldobását javasolni. A keresztény hospice-intézmények és maga a palliatív kezelési módszer azt hangsúlyozza, hogy az orvos feladata nem szűnik meg akkor, amikor már nem lát esélyt a gyógyításra a halálos betegség elleni küzdelemben: az életvégi orvosi ellátás eme formája, az orvosi és ápolói segítségnyújtás a haldoklásban, az orvos azon feladatából fa-

kad, hogy akkor is enyhítse a szenvedést, amikor az egészség helyreállítása már nem lehetséges.

Minden orvosi intézkedésnek azt kell céloznia, hogy a haldokló ember számára lehetővé tegye az önrendelkezés és a személyes autonómia maximalizálását élete utolsó szakaszában (a végső útra való lelki felkészülés, a hozzátartozóktól való búcsúzás vagy az anyagi javak rendezése). Ehhez mindenképp hatékony fájdalomcsillapításra van szükség, amely megszabadítja a beteget a tartós, elviselhetetlen szenvedéstől. A modern palliatív terápia ma már sok esetben lehetővé teszi, hogy a jól adagolt gyógyszereknek köszönhetően a beteg nagymértékben mentesüljön a fájdalomtól, anélkül, hogy farmakológiai ködbe kerülne.

Merjük észrevenni a bántalmazást!

Dobszay Benedek OFM a Sapientia új gyermekvédelmi képzéséről

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola a Pápai Gergely Egyetemmel közösen február 2-án interdiszciplináris képzést indított a gyermekvédelemre fókuszálva az emberi méltóság védelmében. A féléves kurzuson első-sorban azok vesznek részt, akik munkájuk, szolgálatuk során találkoznak bántalmazással. Dobszay Benedek OFM képzésszervezővel, az Emberi Méltóság Stratégia szakmai vezetőjével beszélgettünk.

– A Sapientian már évek óta folyik gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó, valamint család-, gyermek- és ifjúságvédő szakpedagógus-képzés. Miben tér el ezektől a most induló kurzus?

– Gyermekvédelmen mást ért a szociális-pedagógiai-társadalomtudományi szakma, és mást az Egyház. Az előbbi a klasszikus családvédelmi rendszerek működésével foglalkozik, tehát a pedagógiai szakszolgálatok, a gyámhivatal és hasonló intézmények szerteágazó tevékenységével. Az Egyházban viszont a kiskorúakkal szemben elkövetett visszaélések miatt lett fontos téma a gyermekvédelem: világgossá vált, hogy ezzel a területtel el kell kezdeni foglalkozni. Meg kell vizsgálni, hogyan vagyunk benne azokban a helyzetekben, amelyekben kiskorúakkal találkozunk, és egyáltalán hogyan viszonyulunk azokhoz az eseményekhez, melyek az Egyházban történtek.

– Van előzménye ennek a gondolatnak Magyarországon?

– Az utóbbi 4-5 évben a szerzetesek körében komoly munka indult el, amely nemcsak gyermekvédelemmel, hanem tágabb körben az emberi méltóság védelmével is foglalkozik. Ezt neveztük el az Emberi Méltóság Stratégiájának, melynek központi kérdése az, hogy amikor gyerekekkel, szociális intézményeinkben élőkkel foglalkozunk (de akár a közösségeinken belüli, sőt a kollegiális, lelkipásztori viszonyainkban is), hogyan tudunk egy olyan működésmódot kialakítani, amely tiszteltetben tartja a másik ember méltóságát és az egyén határait. 2018 után fogalmazódott meg ez a gondolat. A program első szakaszát 2020 és 2025 közé terveztük, amelynek a vezetője a fiatalon, váratlanul elhunyt Rudan Mária volt. Eközben a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia központi intézménye, a Katolikus Pedagógiai Intézet (KaPI) is komoly munkába kezdett ezen a területen.

– Mi vezette Önöket arra, hogy kifejezetten felnőtt-képzést indítsanak ebben a témakörben?

– A Szentszék biztatására és kezdeményezésére a Pápai Gergely Egyetem Antropológiai Intézetében több mint tíz éve indult egy interdiszciplináris képzés gyermekvédelem témában, ennek szakmai szülőatyja a jezsuita Hans Zollner. A Pápai Gergely Egyetem többféle formában teszi elérhetővé ezt: diplomás képzésként, licencia és doktori képzésként, valamint egy kevert (blended) formában, melynek licenszét külföldi országokba is kiadják.

Ez utóbbiban részben online folyik az oktatás a Gregoriana serverén keresztül, részben helyben, a helyi befogadó intézmény által szervezett találkozási alkalmakon.

Hazahozva a Szentszék által támogatott szakmai programot, szeretnénk volna itthon is megvalósítani a Pápai Gergely Egyetem gyermekvédelmi képzését, így a Sapientia megszerezte ennek a kevert formájú képzésnek a licenszét. Kezdetről fogva úgy egyeztünk meg a Gregoriana-val, hogy a mi képzésünk tágabb területet ölel majd fel, mint az övék. A Pápai Gergely Egyetem ugyanis eddig alapvetően az egyházon belül a gyermekekkel szemben elkövetett szexuális tartalmú helyzetekre fókuszált, mi azonban azt mondtuk ki, hogy nem csak az egyházi körben, nem csak az egyháziak által elkövetett, nem csak a gyermekeket érintő és nem csupán a szexuális tartalmú határátlépésekkel szeretnénk foglalkozni. Egyébként a Rómában megvalósuló kurzus is efelé fog majd bővülni, ennek érdekében dolgozzák át a saját tananyagukat, úgyhogy ebből a szempontból megelőztük őket.

– Milyen képesítést kapnak azok, akik elvégzik a gyermekvédelmi képzést?

– A befogadó szervezet Magyarországon a Sapientia Hittudományi Főiskola, amely megkötötte a szerződést a Gregoriana-val. A mostani kurzus végén a Sapientia a Gregoriana papírját fogja kiadni a megfelelő tanulmányi egységek elvégzéséről. Ebben a félévben ugyanakkor megszerzzük a magyar akkreditációt is, így jövőre már 120 órá, hat hónapig tartó kurzust hirdetünk meg, amelyre a téma iránt elkötelezettek, ugyanakkor annak súlyát viselni képes hallgatók jelentkezését várjuk, akikkel egy előzetes elbeszélgetésre kerül majd sor. De már most látszik, hogy a téma és a már felgyűlt magyarországi ismeretanyag miatt a kurzus ennél akár jóval hosszabb is lehetne.

– Kik a most induló kurzus résztvevői?

– Elsőként olyan szakembereket szólítottunk meg, akik egyházi körben találkozhatnak határátlépésekkel vagy bántalmazásokkal, tehát pedagógusként, szociális intézményi, vagy gyermekvédelmi dolgozóként, szerzetesként, papként az Egyházban dolgoznak. Nem nyilvánosan hirdettük meg a felvételi lehetőségét, hanem megyéspüspököket és szerzetes előljárókat szólítottunk meg, s tőlünk kértük javaslatokat a meghívottak személyére vonatkozóan. A mostani tizenhét résztvevő

között vannak szerzetesek, papok és világiak, pedagógusok, gyógypedagógusok, védőnők, szociális munkások, illetve ezektől egészen eltérő területek képviselői is. A szervezést jelenleg ketten végezzük Szentes Judit szociális testvérrel, a Katolikus Pedagógiai Intézet munkatársával, ami tükrözi, hogy tágabb körű együttműködés áll az induló képzés mögött.

– Hogyan épül fel a 120 órás felnőttképzés?

– Három pillérre épül a kurzus. Az első a tartalom- vagy információátadás. A második a készségfejlesztés, tehát az együttműködés és együttgondolkodás, valamint a meghallgatás képességének fejlesztése. A harmadik pillér az attitűdfejlesztés, vagyis a kultúraalakítás. Ez utóbbi arra irányul, hogy milyen a hozzáállásunk ehhez kérdéskörhöz, mit kezdünk a zsigeri félelmeinkkel, ellenállásunkkal, mit kezdünk azzal a hatással, amelyet ez a téma a hitünkre gyakorol.

A képzés során nagyon fontos szerepet kap a reflexió. A résztvevőknek minden egyes témáról személyes reflexiót kell írniuk, amit minden alkalom előtt átbeszélnek a mentorukkal. A találkozásokon a kiscsoportos beszélgetések mellett jelen van a vezetett ima: ilyenkor visszük be a spirituális térbe a nehezebb témákat, mint például az elkövetőkkel és az áldozatokkal való találkozás tapasztalatát, vagy épp a saját szexualitásunk kérdéseit. Míg az informatív, tartalmi elemeket elsősorban online sajátítják el a résztvevők, addig a találkozásokon műhelyfoglalkozások keretében mélyítik el a különböző témakörökben szerzett ismereteiket.

– Milyen témakörökkel találkoznak majd a résztvevők?

– Szó lesz az emberi méltóságról, a rejtett és kifejezett normákról és a normakövetésről, mintázatainkról. Fontos téma az intimitás és a szexualitás, az egészséges emberi és hitbeli fejlődés. Megismerjük, mik az áldozattá válás rizikófaktorai, jelei és a folyamata, miért hallgatnak az áldozatok,

miért traumatizálódnak, egyáltalán hogyan beszéljünk velük, és mik a gyógyulás lehetőségei. Ugyanígy megvizsgáljuk a másik oldalt is: melyek az elkövetővé válás rizikófaktorai, jelei, milyen típusú emberek az elkövetők, mi számukra a gyógyulás lehetősége. Ugyan-

”
A bántalmazásnak sokféle formája lehet, magunkban is felismerhetünk kellemetlen határátlépéseket. Szeretnénk, ha az ismeretek átadása mellett a résztvevők nagyobb figyelemmel és tapintattal állnának a munkájuk során tapasztalt helyzetekhez

akkor a bántalmazásoknak másodlagos és harmadlagos szereplői is vannak, például a családtagok vagy az intézményi környezethez tartozók. Felmerülnek a jogi és kánonjogi szempontok is. Beszélni kell az eljárásrendekről, jelzéstételről és az esetek kommunikációjáról, valamint arról, hogy az Egyház múltjában milyen jó és rossz válaszok születtek a bántalmazásokra. Mindenekelőtt pedig a megelőzésről, a prevencióról is.

Ami újszerű, hogy kitérünk a keresztény közösségeken belüli határátlépésekre, spirituális határátlépésre, azaz hogy akár a gyóntatásban, akár a lelkiezésben hogyan valósítható meg a határok tiszteltetben tartása. Ugyanakkor nagyon fontos, hogy a kísérésben

dolgozók lelki egészségével is foglalkozunk. Ez az egész témakör visszahat a papság teológiájára, az egyházképre, az Egyházzól szóló tanításra is. Erről szintén szeretnénk közösen gondolkodni.

– Milyen volt a képzésük fogadtatása?

– Sokan lelkesen támogatnak. Találkoztunk olyan reakciókkal is, hogy fontos ez a témakör, de talán túlságosan is divatos erről beszélni, hisz nem olyan súlyú ez a probléma, mint ahogyan gondolni szokás. Azt is tapasztaljuk, hogy erősek a félelmeink és a megátámadottság érzése is. Ezzel együtt úgy látom a reakciókból, hogy Magyarországon az Egyház nem tagadja le, hogy vannak ilyen problémák, és érdemes ezzel kezdeni valamit. Számomra most az a legfontosabb, hogy induljunk el, és aki akarja, használja fel mindazt, amit mi tudunk kínálni.

– Mit várnak a képzéstől?

– Szeretnénk, hogy akik részt vesznek rajta, azokban menjen végbe egyfélé attitűdváltozás: érzékenyebben álljanak hozzá azokhoz az emberekhez, akikkel a szolgálataik során találkozunk. Engedjék át magukon ezeket a témákat, akár úgy is, hogy találkoznak saját sebeikkel vagy éppen hibáikkal. A bántalmazásnak sokféle formája lehet, magunkban is felismerhetünk kellemetlen határátlépéseket. Szeretnénk, ha az ismeretek átadása mellett a résztvevők nagyobb figyelemmel és tapintattal állnának a munkájuk során tapasztalt helyzetekhez. Ugyanakkor ők is kifejezetten igénylik, hogy eszközöket kapjanak, hiszen sokféle bántalmazással találkoznak, így családon belüli vagy korosztályon belüli esetekkel is.

– Általában milyen bántalmazásokat vesznek észre a környezetükben?

– Amikor az Egyházban bántalmazásról beszélünk, szinte mindig az a sztereotip gondolat kerül elő, hogy papok követnek el szexuális abúzust mások ellen. Ugyanakkor nem ezzel találkozunk legtöbbször. Az intézményeinkben pedagógusaink, szociális munkatársaink, gondozóink folyamatosan fedeznek fel az általuk segített gyerekek körében olyan bántalmazást, amely a családban vagy saját korosztályos csoportjukban történnek, akár valós, akár online térben. Ugyanígy tapasztalnak kollegiális viszonyban történő határátlépéseket. Az elhanyagolásra még nem is beszéltünk, ami a jóléti környezetre nagyon jellemző. Ilyen például az, amikor egy jól szituált család nem akarja fejlesztesre vinni az arra rászoruló óvodás gyermekét, pedig

ha nem kap korai fejlesztést, az is elhanyagolásnak számít.

Fontos, hogy ezeket a helyzeteket észrevegyük, találjunk eszközöket a megoldásukhoz, tudjunk segítséget nyújtani. Ezzel együtt a határátlépések sajátos terepe az egyházi, intézményi, spirituális hatalomhoz kötött túlkapás vagy abúzus, amelynek sajátos dinamikája van. Fontos felismerni, hogy ezen a területen mire kell odafigyelni, mi az, amit akár a papságra, egyházi életre való felvételnél, akár a hivatásban élők lelki egészségénél, egészséges személyiségfejlődésénél szem előtt kell tartani.

– Hogyan látja, mi az Egyház feladata ezen a téren?

– Kérdés, hogy az Egyház mint intézmény hogyan van jelen ezen a területen: elfedi-e az eseteket vagy felfedi, kezeli-e vagy nem kezeli. Nagy szükség van az egyházi körben szolgálatot tevők, hivatásban élők vagy akár világi dolgozók lelki egészségének védelmére, hiszen azt látjuk, hogy az abúzusok egy része abból származik, hogy az emberek szétcsúsznak a saját személyiségükben. Kiégnek, kifáradnak, infantilizálódnak, megtorpannak kapcsolati rendszerük normális alakítási képességében. A bántalmazások, határátlépések sokszor ezeknek a tünetei, és egyáltalán nem csak a szexualitás terén nyilvánulnak meg. Ezeknek a problémáknak jele lehet akár anyagi kérdésekhez, ügykezelésekhez való hozzáállás, de akár egy egyházi személy magatartási stílusa, például, hogy előfordul-e verbális abúzus a kommunikációjában, hajlamos-e elnyomni a munkatársait. Mi itt a képzés során nem akarunk senkinek semmit sem a fejére olvasni, nem akarunk itélkezni, de szeretnénk, hogy aki erőt érez magában, azokkal induljunk el együtt, és merjünk gondolkodni ezekről a kérdésekről. Ezért is mondjuk, hogy a leglényegesebb a belső kultúra alakítása. Sokan már mernek segítséget kérni, szembenézni a félelmekkel, elakadásaiikkal, problémás működésmódjaikkal. Merjünk alakulni ezen a téren, mert van eszköz a kezünkben hozzá!

Ezek ráadásul nem csupán emberiek, mert az Úr kegyelmi eszközöket is ad. Ez a terület elsőre nagyon félelmetes, sőt és fájdalmas. A keresztet azonban a feltámadás követi. Ha hittel merünk szembenézni ennek a területnek a drámájával, az különleges kegyelmek forrása lehet. „Levyetek a világ világossága!” (Vos estis lux mundi) – ez a felszólítása az Egyház egyik gyermekvédelemmel kapcsolatos dokumentumának. Úgy gondolom, ha jól van jelen az Egyház közössége ezen a területen, az képessé tesz minket arra, hogy az élet egyik fontos területén a remény jele és a világ világossága legyen.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita
(archív)

A fájdalom Istenre összpontosítja a figyelmet

Beszélgetés Gőbel Ágostonnal a bizonytalanságról, a hitről, a megküzdésről

(Folytatás az 1. oldalról)

– Rostockból hazaérve felkerestem a háziorvosomat. Attól kezdve, úgy szoktam mondani, dupla fénysebességgel történt minden. Nem telt el két hét, és megvolt minden vizsgálat meg a szövettan eredménye is. Tizenhárom nap múlva bent fektüdtem az Országos Onkológiai Intézetben, és kemoterápiát kaptam. A vizsgálatokat édesanyám intéztette. Egy ideig nem lehetett tudni, hogy a daganat jó- vagy rosszindulatú. Megrendítő pillanat volt, amikor megjött a CT-vizsgálat eredménye. Édesanyám sírva hívott fel. Ő tudta meg azt is, hogy a tumor nemcsak a nyakamon, hanem több helyen elterjedt. Bizonyossá vált, hogy rosszindulatú csírasejtes daganatom van, ami áttéteket képzett a nyirokrendszerben. A csírasejtes daganat azt jelenti, hogy már a születésemkor bennem voltak ezek a sejtek, amelyek aztán az utóbbi hónapokban robbanásszerűen növekedni kezdtek. A CT eredménye szerint szétterjedt a daganat a hónaljban, a hasban és a nyirokrendszerben. A bal vesém mellett például egy tizenkétszer hét centiméteres tumort találtak.

– Nem okozott fájdalmat ez a hatalmas daganat?

– Rendszeresen edzettem, és egy ideje fájt a derekam. Emiatt felkerestem egy gyógytornászt, aki a csigolyáknál talált problémát. Tudtam magamról, hogy rejtett nyitott gerinccel születtem, tartós fizikai munkát nem végezhetek. Meg voltam győződve arról, hogy ez a gerincprobléma a fájdalom oka. Megdöbbentő volt a felfedezés, hogy mekkora daganat van ott valójában.

– Szívszorító lehetett szembe-sülni a diagnózissal. Hogyan élte meg ezeket a napokat?

– Nem volt időm gondolkodni, mert mindennap újabb vizsgálat következett. Ráadásul éppen aznap műtötték daganattal az édesapámat, amikor én az első napomat töltöttem az Onkológiai Intézetben. Édesanyám számára különösen nehéz volt ez a megpróbáltatás. Január 13-án este, a kórházba való beköltözésem előtt szüleimmel és a testvéreimmel szentmisére mentünk. A Jóisten elé akartuk helyezni a betegségemet és édesapám betegségét. Megszólalt a csengő, kijött a pap feketében. Gyászmisére keveredtünk. Egymásra néztünk és nevtünk egyet, gondoltuk, van humora a Jóistennek. Ez a derű nagyon kell nekünk azóta is. A szentmisén azt éreztem Isten részéről, hogy hűzós, kemény időszak vár rám, de meg fogok gyógyulni. A kezelőorvosom is biztatott, hogy szerintem meg fogok gyógyulni, de kemoterápiákra és műtétekre lesz szükség. Így vágtam bele a kezelésekre.

– A kemoterápia alatt tudott dolgozni? Általában nagyon megviseli a pácienseket, és legyengíti az immunrendszert is.

– Január 19-én kaptam az első kemoterápiás kezelést. Áprilisig hatvan liter kemoterápiás anyag folyt keresztül rajtam. Többen tanácsolták, hogy ez alatt az időszak alatt tartsak meg valamit a munkáimból, mert ha csak a betegségre fókuszálnék, az bezárna. Nem volt kérdés, hogy szeretném megtartani a rádiós munkáimat. Maradt a Kossuth rádióban a *Katolikus félóra* és a Katolikus Rádióban két másik műsor. A kemoterápiák előtt előre dolgoztam annyit, hogy ne tűnjön fel a hallgatóknak a munkából való kiesésem.

– Tudott koncentrálni a munkára ilyen lelki és fizikai körülmények között?

– Teljesen. Kialakítottam otthon egy kis stúdióhelyiséget, ami korábban egyfajta „családi rumliszoba” volt. Nem jártam be a rádió épületébe, nehogy elkapjak valami fertőzést. Ugyanakkor szerettem volna aktualitásokkal is szolgálni, és nem akartam kizárólag telefonon készíteni interjúkat. Nagy örömmel töltött el, hogy a kollégáim összefogtak az érdekemben. Többen felajánlották, hogy készítenek hanganyagokat, amiket felhasználhatok. Csodálatos érzés volt a segítségük!

– Hogyan élte meg, amikor a kemoterápia hatására teljesen más arc nézett vissza Önre a tüdőrákból?

– Amikor a második kemoterápiás ciklus véget ért, már nem volt hajam. A negyedik végére egyáltalán semmi szőrzetem nem maradt. Bevallom töredelmesen, kicsit féltelmes volt a látvány, mert előtte azt gondoltam, legalább valamenyny megmarad a szakállamból és a szemöldökömből. Segített, hogy csak néhány napig tartott ez az állapot, a tüdőrákban láttam, hogy nőnek már a pici babahajak, az apró szemöldök-szálak. Tudtam, hogy ez az út vezet a gyógyulás felé. Mindig az jutott eszembe, hogy ez most a hűzós szakasza a küzdelemnek, de haladunk tovább. 2023-ban mindig láttam a következő lépést, célra tartás volt, és ez sok erőt adott. Számtalan vizsgálatra kellett mennem, két műtétet volt, négy helyen nyitottak fel és szedtek ki tumorokat.

– Hogyan viselte a kezeléseket és a műtéteket?

– Azt éltem meg, mennyire furcsa, hogy maga a betegség nem fáj, a kezelés, a gyógyulás folyamata viszont nagyon. Mint a szőlősgazdáról szóló példabeszédben a metszés. Erős fizikai fájdalmat éltem át a kemoterápiáknál és a műtéteknél. A hasi műtét után egy hónapba tel, mire képes voltam ismét rendszeresen aludni, enni, inni. Rettenetesen rossz szul éreztem magam. Akkor egy időre eltűntem a rádiókból is, kértem a kollégákat, vegyenek át műsorokat, vagy ismétljk a korábbi műsoraimat. Amikor az első műtét után hazamehettem a szüleimhez,

az volt az egyetlen pillanat, amikor elsírtam magam. A szüleim mindenben segítettek, főztek rám, támogattak. Mióta

megtapasztaltam ezt a fizikai fájdalmat és rosszullétet, azóta sokkal mélyebben tudok együttérezni nehéz helyzetben lévő emberekkel. Korábban elképzelni sem tudtam, milyen az, amikor egy hónapon keresztül nem tud valaki normálisan aludni. Nekem akkor egy-két órát sikerült, annyira erős volt a hasi fájdalom és

”

Főleg a fizikai fájdalom

okoz komoly szenvedést,

de Istennel együtt

élem meg, nem vagyok

egyedül benne.

Az is sokat jelentett,

hogy a zuglói

Rózsafüzér Királynéja-

templomból mindennap

jött áldoztató

az Oltáriszentséggel

a hányingerrel járó rosszullét. Félig tréfásan meg is jegyeztem, a legszívesebben a keblemre ölelném az összes szülő nőt, és azt mondanám nekik: tudom, mit érzel.

– Az elképzelhetetlen nehézségek ellenére mégis kiegyensúlyozottság, derű, pozitivitás sugárzik Önből. Ilyen az alaptermészete?

– Viszonylag könnyű volt felfedeznem a rosszban a jó dolgokat. Törekszem arra, hogy meglássam, hogyan gazdagít ez a betegség, és ha valami nagyon nehéz, igyekszem humorrall elütni az élet.

A szüleimmel derűs légkörben éltünk meg mindent, mindig oldottuk a fájdalmat. Ez régen is jellemző volt, de most sokkal

– A harmadik kemoterápia rettenetes volt, sokat fogytam utána. Mielőtt befeküdtem a negyedik ciklusra, volt bennem

jobbzan. Viccesen azt szoktuk mondani, hogy megnyitottuk a Gőbel-szanatóriumot, és édesanyám a szanatóriumvezető. Ugyanakkor többeket kértem, imádkozzanak érte, hogy bírja lelkileg, mert talán neki a legnehezebb.

– A családja odaadó támogatásán túl mi segít megküzdni a fájdalommal, a bizonytalansággal?

– Sokat jelentett, hogy a betegséget nem egyedül éltem át. Az utóbbi évben ketten is meghaltak a közösségünkben, az egyikük most karácsonykor. Nagy példa volt számomra, ahogyan ő és a családja végigvitte ezt a keresztet. Furcsa azt mondani egy rákos megbetegedéssel és halálessel kapcsolatosan, hogy csodálatos volt, mégis talán ez a legkifejezőbb szó. Többen mondták, hogy ilyen imádságos légkörben szeretnének meghalni, ilyen derűvel, szeretettel körülvéve. Egy fiatal, tizennyolc éves fiú is meghalt a közösségünkben. Sokszor kapaszkodtam az év során abba, amit ő mondott: ha rosszabbul van, könnyebb szentként élni, mert van mit felajánlani, amikor pedig jobban van, nehezebb, mert sokfelé szóródik a figyelme. Erős, látszólag ellentmondásos, mély igazság ez. Nekem is könnyebb volt Istenre figyelnem a nehezebb helyzetekben. A fájdalom valamiképpen Istenre összpontosítja a figyelmet. Ilyenkor – paradox módon – könnyebb visszatérni a forráshoz, könnyebb újratelepíteni. Főleg a fizikai fájdalom okoz komoly szenvedést, de Istennel együtt élem meg, nem vagyok egyedül benne. Az is sokat jelentett, hogy a zuglói Rózsafüzér Királynéja-templomból mindennap jött áldoztató az Oltáriszentséggel. A műtétek időszakában pedig Fábry Kornél barátom jött áldoztatni.

– Segítette a továbbiakban, hogy akkor ki tudta mondani az igent erre a végkifejletre is?

– Most segít. Tavaly mindig tudtam, mi a következő lépés. Most bizonytalanság van. Decemberig folyamatosan javultak az eredményeim. Akkor volt egy CT-vizsgálat, ami azt mutatta, hogy több helyen kiújult a daganat. Ez nagyon komoly csalódást jelentett. Azt hittem, hogy 2024-re már tervezhetek. Nehéz volt szembesülnöm az állapotommal. Visszajutottam ahhoz az alapgondolathoz, hogy ez az út nehéz lesz. De hogy ennyire? Ilyen bizonytalansággal? Lehet, hogy az idei év is hasonlóan telik majd, mint a tavalyi, bár kemoterápiát már biztosan nem fogok kapni. Újabb műtéteket helyeztek kilátásba. Valahol ott van a gyógyulás, a Jóisten tudja az utat, én nem látom. Meg kellett újítani a szövetséget vele, mert éreztem, az első lendület már nem visz tovább, szükségem van tudatosságra. Azt, hogy velem van Isten, nem kell tudatosítanom, amióta

érett a hitem, egy árva másodpercre sem kételkedtem ebben. Inkább kitartásban és a mások felé való nyitásban kell tudatosabbnak lennem. Szeretnék jobban visszatérni az életbe, a bizonytalanság ellenére szeretnék tenni egy lépést kifelé, mert a betegség bezárja az embert. Elkezdtem újból cikkeket írni, és tavaly február óta először tettem ki a Facebookra posztot az állapotomról.

– Bizonyára rengeteg üzenetet, jókívánságot kap. Erősíti a szeretetnek ez a fajta áradása?

– Amikor kiderült a betegségem, egy pap ismerősöm, aki hasonló cipőben jár, megkeresett a saját tapasztalatával. Elmondta, hogy amikor az emberek tudomást szereztek a betegségéről, sokan felhívták telefonon, vagy írtak neki, és ő nagyon nehezen élte meg, hogy idővel már nem tudott mindenkinek válaszolni. Nekem is jó érzés, hogy végelethatatlanul jönnek a levelek, üzenetek, ugyanakkor nyomasztó is, hogy szeretnék válaszolni, de ez teljesen esélytelen. Az emberek valószínűleg megértik ezt, nem kellene ezen emésztennem magam. A harmadik kemoterápia után nehezen, de teljesen elengedtem, hogy informáljam az ismerőseimet. Úgy gondoltam, nekem most nem az a dolgom.

– Milyen érzések vannak most Önben?

– Több szempontból vegyese; hazudnék, ha nem ezt mondanám. Sokszor nehéz a betegség kezelésével kapcsolatos bizonytalanság. Hullámlás van bennem, ez azt jelenti, hogy a rossz mellett jó érzéseim is vannak. Néhány nappal ezelőtt a barátaimnál jártam. Nagyon csodálkoztak azon, hogy a betegség ideje alatt eddig csak egyetlenegyszer sírtam. Szerintük bátrabban ki lehet fejezni a csalódottságot vagy azt, ha valami rossz szul esik.

– Mivel segít magán, amikor nagyon nehéz?

– Azzal a gondolattal, hogy ugyan nem tudok előre tervezni, de törekednem kell arra, hogy a jelen pillanatot jól éljem meg. A barátaimmal elkezdtük az Exodus 90 lelkigyakorlatot. Sokat segít nekem. Annyira szívesen olvasnám a CT-eredményben, hogy sehol nincs daganat! Ehelyett kiújultak, ami újabb műtéteket jelent. Nem szeretném, hogy ez a hír letörjön, a mélybe taszítson. Nekem nehéz kifejezmem azt az érzést, hogy most rettenetesen fáj, csalódott vagyok. Meg kell engedni és ki kell fejezni a fájdalmat és a csalódást is, ugyanakkor nem akarok benne ragadni ezekben. Haladunk tovább együtt, Istennel. Lehet, hogy végül csak a 2026-os milánói téli olimpiára jutok majd ki. Ki tudja. Nagyon bizakodom a gyógyulásban.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Fábián Attila

KIADÓ

PÉCSÉN, a Petőfi utcában, egyetemek közelében kiadó egy 40 nm-es, egyszerűs, összkomfortos lakás. Érdeklődni: 06/30-286-1425

INGATLAN

ELADÓ BUDAPESTEN AZ I. KERÜLET-BEN, csendes utcában, de jó közlekedés-nél, zöld, fás területre néző, magasföldszinti (első emeleti magasságban), 90 nm-es, háromszobás lakás, nagy étkező-kony-hával, kádas-zuhanyzós fürdőszobával, külön WC-vel. Az új, zárt égésterű kombi kúrkóval ellátott lakás étkező-konyhája a

belső zöld udvarra néz. Érdeklődni lehet: 06/30-202-0832

OKTATÁS

SAKKOKTATÁS Budapesten, a 16. kerületi Mészlányi Zoltán Községi Házban. T.: 06/70-626-8285

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képes-lapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén náznál is. T.: 06/1-213-5726

ÓLOMÜVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

ÉPÜLETSÜLLYEDÉS, falrepedés meg-állítása, vizes, nyirkos, salétromos épü-letek szigetelése. T.: 06/20-228-0453

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolan: engesztelő vir-asztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szent-ségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imalábadá elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirasztást tartunk Magyarország, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar csa-ládokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemp-lomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagy-boldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móríz Zsigmond út 141.) február 29-én 18 órától március 3-án 13 órá-ig Dr. Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Életátadás és Szentlélek”. Március 14-én 16 órától 17-én 13 óráig NAGYBŐJT lelkigyakorlat Dr. Osztie Zoltán atyával. Március 28-án 18 órától 31-én 13 óráig húsvéti lelkigyakorlat Schall Tamás plébános atyával. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelidítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárs-csoportjainkban. Találkozás a Pasaréti Községi Ház (Budapest II., Pasaréti út 102.) első emeleti termében kéthetente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia (Budapest I., Aranyhal u. 1., a Batthyány téren, a templom mögött) alsó hittan-termében pedig kéthetente szerda esténként 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2024. február 14., 28.; március 13., április 3., 17.; május 8., 22. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti.

Ne félj, nem itéllek el! – Magzatvesztők veszteségfeldolgozó hétvégeje lesz nem csak vallásgyakorlók számára Szombathe-lyen, február 22-étől 25-éig, csütörtöktől vasárnapig. A lelkigyakorlat vezetői: Kovács Ferenc diakónus és Treer Mária mentálhigiénés lelkigondozó. Jelentkezni lehet telefonon: 06/20-823-2201 vagy e-mailben: nefeljinemitellek@gmail.com. Bővebb információ: <https://emmanuelkozosseg.hu>

Gyógyító hétvégéket szerveznek Pannonhalmán (Pannonhal-mi Főapátság, 9090 Pannonhalma, Vár 1.) egyedülálló szülőknek február 24-25., március 23-24. és április 20-21. szombat-vasárnap. Az „AVE kurzus” három összefüggő, egymásra épülő hétvége édesapáknak és édesanyáknak, akik valamilyen okból egyedül vannak, és még nem dolgozták föl a veszteség fájdalmát. Tehát olyan elvált, külön élő vagy házasságot sosem kötött szülőket várnak, akik még küszködnek a helyzetükkel, még friss az egyedül maradásuk sebe. (5-6 évnél ne legyen régebbi történet, amikor hajótörést szenvedett a kapcsolatban, amelyből gyermek is szüle-tett.) Jelentkezési határidő: február 8., csütörtök. Jelentkezés és bővebb információ: <http://www.avelap.hu/> További felvilágosítás a család.annonhalmam@gmail.com címen kérhető.

„Minden vég egy új kezdet” címmel lelkínapok a Szív Lelkisé-gi Központban (Tahi, Villasar 7–9. T.: 06/26-387-162). Szeretettel hívunk és várunk megfontolásra és elcsendesedésre mindenkit, akit megszorított a gyász, megbénít a veszteség. Időpont: 2024. április 5., péntek 14 órától április 7., vasárnap 14 óráig. Előzetes jelentkezés szükséges a programvezetőnél, Tegzes Katalinnál: tegzeska@hotmail.com, 06/30-462-9272. Hozza magával szemé-lyes holmiját, törölközőt, és jelezze, ha diétát kér! Megközelítés: Volánbusz, Tahi – Hídfő mh., a Bartók Béla úton felfelé.

SZENTSÉGIMÁDÁS

Debrecenben, a Szent Anna-székesegyház keresztlőká-polnájában (Debrecen, Szent Anna u. 15.) hétfőtől szombati, a reggeli szentmisék végétől az esti szentmisék kezdetéig egész napos szentségimádási lehetőség lesz 2024-ben is. „Jöjjetek

hozzám mind, akik fáradtak vagytok és terhet hordoztok, és én felülditelek titeket!” (Mt 11,28). Szeretettel várják a közös-ségek, imacsoportok, családok, egyének jelentkezését erre a különleges lehetőségre, amelyre időpontot az egyházközség weboldalán <https://szentannaplebani.dnyem.hu/> lehet foglalni, illetve további információ a szentsegimadas.szentanna@gmail.com e-mail-címen kérhető.

JEGYESISKOLA

A Budapesti Római Katolikus Egyetemi és Főiskolai Lelkés-zség újra indít jegyesiskolát Budapesten február 14-étől, a Magyar Szentek templomában (Budapest XI., Magyar Tudósok körútja 1.). A jegyesiskola hat alkalma idén is szerdai napokon lesz, 19 órától. A résztvevők az elvégzett kurzusról igazolást kapnak. Jelentkezni Héray András egyetemi lelkésznel az egylelkbp@gmail.com e-mail-címen lehet.

NYITOTT HÉTVEGE

A győri Brenner János Papnevelő Intézetben február 23-25. között, péntektől vasárnapig nyitott hétvégét tartanak. Szeret-etel hívják és várják a papi hivatást érző, valamint a papság iránt érdeklődő 15 és 35 év közötti, római katolikus vallású férfiakat a Semináriumba, hogy egy időre belső szemléli lehessenek a papságra való készülletnek. Helyszín: Brenner János Hittudomá-nyi Főiskola (9021 Győr, Káptalandomb 7.). Jelentkezési határidő: február 10., szombat, a részvétel regisztrációhoz kötött. Bővebb információ: +36/96-313-055/2304, e-mail: szakkollegiumok@bjht.hu, weblap: <https://bjht.hu/>

KODÁLY ZOLTÁN-EMLEKMISE

A Cecília Egyesület és a Mátyás-templom énekkara szere-tettel hívja Kodály Zoltán tisztelőit 2024. március 4-én, hétfőn este 6 órára (és a 17 órakor kezdődő próbára) a Budavári Nagyboldog-asszony (Mátyás-) templomba. Kérjük az énekkarokat, szkolákat, énekeseket, hogy az emlékmisére Kodály Zoltán *Magyar miséjével* és a következő gregorián tételekkel készüljenek: Oculi mei - introitus; Dies irae - szekvencia (1-6. versek és a *Lacrimasótól* végig), Passer invenit sibi domum - communio; In paradisum és Ego sum antifónák. A zsoltárverseket, az olvasmányközi énekeket és az offertoriumot a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola szkolája énekl. A szentmise után zenei áhítat lesz, amelyen a Székesfehérvári Kodály Zoltán Zenei Általános Iskola és Gimnázium énekkara és az Alba Regia kórus énekel.

KIÁLLÍTÁS

A Kommunizmus Áldozatainak Emléknapiján, február 25-én, vasárnap 9-17 óra között a Mindszentyneum (Zalaegerszeg, Bathyá-ny u. 4-6.) állandó kiállításai: Téglától templomig – Válogatás Zala vármegegy középkori emlékeiből, Mindszenty József életútját bemu-tató kiállítás, valamint a (F)Egyház – Egyházüldözés a kommunista diktatúra ideje alatt INGYENESEN látogathatók. Tájélatvezetések ezen a napon 11 és 14 órakor indulnak. 16.30 órakor mécsesgyűjtás és közös megemlékezés lesz a Mindszentyneum előtt.

Krisztus-kiállítás I. címmel Krisztus születésének misztériumá-ról kortárs magyar festőművészek tárlata tekinthető meg a Magyar-ság Házában (Budapest, V. Nádor u. 17.) Vajon miként rezonál a Kárpát-medence és a diaszpóra kortárs magyar festőművészeinek lelkében a kétezzer éves téma, Krisztus születésének misztériuma, „milyen képi világot álmodnak vászonra” ma, 2023-ban, „megidé-zendő a szent szövegeket”? A felkért művészek többféle stílusban és megközelítésben, olaj- és/vagy akriltechnikával készítették el nagyméretű festményeiket. A kiállítás 2024. február 25-ig látoga-tható. A belépés díjtalan. Nyitva: hétfő-csütörtök 12-16 óra között, péntek-vasárnap 14-18 óra között.

MEGHÍVÓ

A kommunizmus áldozatainak emléknapija alkalmából idén 23. alkalommal rendezendő Parma fidei – Hit pajzsa díjkiosztó ün-nepségére szeretettel hívják-várják Önt és kedves családját, ismer-őseit február 25-én, vasárnap az Egyetemi Kisboldogasszony-tem-pomba (Budapest, V. kerület, Papnövelde utca 8.). 10 órakor Dr. Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek mutat be szentmisét, 11 órakor ünnepi beszédet mond Dr. Latorcai Csaba miniszterhelyet-t. A 2024. év kitüntetettje Sebők Sándor főt plébános, regnumi atya. Laudációt mond Dr. Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek. Közreműködik a Don Bosco Ének- és Zenekar. A díj Miletics Katalin Janka éremművész alkotása. A rendezvény után szeretetvendég-ség lesz a Központi Papnevelő Intézet nagytermében.

PÁLYÁZAT

Árpád-házi Szent Imre herceg-portrépályázat. A budai Szent Imre-plébánia és a Szent Imre Alapítvány képzőművészeti pályáza-tot hirdet a plébánia megalapításának 100. évfordulója alkalmából Árpád-házi Szent Imre herceg egész alakos ábrázolására. A pályá-

MINDSZENTYNEUM
ZALAEGERSZEG

2024. 02. 23.
Szubjektív tárlatvezetés Eperjes Károllyal

2024. 02. 25.
A Kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapiján
a MINDSZENTYNEUM állandó kiállításai ingyenesen látogathatók!

További programok: mindszentyneum.hu

NEMZETI ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA

REPÜLŐVEL:
április 23-27. | 5 nap | 349.900 Ft/fő
Lelkivezető: Varga Norbert atya

AUTÓBUSSZAL:
április 22-28. | 7 nap | 339.900 Ft/fő
Lelkivezető: Szegedi Kálmán atya

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT
április 17-21. | 5 nap | 129.900 Ft/fő

PIETRELCINAI SZENT PIO ATYA NYOMÁBAN
április 22-28. | 7 nap | 314.900 Ft/fő

DÉL-ERDÉLYI ZARÁNDOKKÖRÚT
ÉS A CSÍKSOMLYÓI BÚCSÚ
május 15-20. | 6 nap | 199.900 Ft/fő

ASSISI SZENT FERENC NYOMÁBAN
június 4-8. | 5 nap | 229.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT FATIMÁBA ÉS COMPESTELÁBA
július 5-12. | 8 nap | 529.900 Ft/fő

ZARÁNDOKKÖRÚT MONTENEGRÓBA
július 9-15. | 7 nap | 309.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050
www.viasacra.hu

ZARÁNDOKVONATOK 2024

Boldogasszonyi Zarándokvonat
Csíksomlyó '24. május 16-19. (4 nap / 3 éj)
Lelkivezetők: Dr. Varga Lajos váci segédpüspök,
Juhos Ferenc verbita szerzetes,
Sziklai Dávid és Cséry Gergő atyák
Részvételi díj: 119.900 Ft/főtől

Misszió Zarándokvonat
Csíksomlyó '24. május 17-19. (3 nap / 2 éj)
Lelkivezetők: Bőjte Csaba ferences szerzetes
Papp László és Bökő Péter atyák
Részvételi díj: 59.900 Ft/főtől

Fekete Madonna Zarándokvonat
Czestochowa-Krakkó '24. június 24-27. (4 nap / 3 éj)
Lelkivezetők: Dr. Székely János szombathelyi és
Felföldi László pécsi megyéspüspökök,
Tamás József nyugalmazott segédpüspök,
Bátor Botond pálos szerzetes
Részvételi díj: 109.900 Ft/főtől

Szépszeretet Zarándokvonat
Mátraverbely-Szentkút '24. szeptember 7. szombat
Lelkivezetők: Bőjte Csaba ferences szerzetes
Részvételi díj: 6.500 Ft (18 év fölött), 2.500 Ft (18 év alatt)
A zarándokvonatok karnagya: Pálmai Árpád egyházenész

Szeretettel várjuk jelentkezésüket!
Tel.: +36 20 565 3258, +36 20 336 0016
E-mail: missziotours@missziotours.hu
www.missziotours.hu
Engedélyszám: L-20029

Ünnepi üzenetküldő
Köszöntse szeretteit az *Új Ember* hasábjain!

Üzenjen névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

Rövid üzenetében küldje el az ünnepelt nevét és a települését, ahol él, az aprohirdetes@ujember.hu címre.

Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

művek beérkezésének határideje: március 8. Jelen kiírással a centenáriumára emlékező plébánia szeretne lehetőséget teremteni a kortárs alkotóknak, hogy – a herceg életének, attribútumainak áttekintése után – papírra/vászonra fogalmazzák a bennük kiala-kult egység alakját. Az értékeléshez beadandó anyag: A/4-es méretű, kartonra nyomtatott, nagy felbontású kópia, amely csak a portrét (és az esetlegesen hozzá tartozó hátteret) láttatja – keret, állvány, fal stb. nélkül. A pályamunkát a Budapest-Szentimrevá-rosi Szent Imre Plébánia címére zárt tasakban vagy borítékban kéri eljuttatni: 1114 Budapest, Himfy utca 9. Jól láthatóan ráírva: Szent Imre-pályázat. Bővebb információk: <https://szentimre.hu/szent-imre-portre-palyazat/>

SZABADEGYETEM

„Az Egyház társadalmi tanítása és a modern állam” címmel indított három, egyenként tíz-tíz alkalomból álló előadás-sorozatot 2024. január 11-től a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog-és Államtudományi Kara (JÁK). A programok középpontjában a keresztény emberképe, a modern állam és az Egyház kapcsolata, valamint a béke és biztonság kérdése áll. A három előadás-soro-zat témakörei: A keresztény emberkép az emberi jogok tükrében - január 11-március 14-ig, csütörtökönként 16:30-18 óráig. Az Egyház és a modern állam - január 19-április 5-ig, péntekenként 14:15-15:45 óráig. Béke és biztonság - január 12-március 8-ig, péntekenként 16:45-18:15 óra között. Az előadások személyesen látogathatók a kar belvárosi épületében (Budapest, VIII. Szentki-rályi utca 28.) vagy online követhetők. Az előadás-sorozat látoga-tása, illetve online követése ingyenes, de regisztrációhoz kötött.

Bővebb tájékoztató és jelentkezési lehetőség a <https://ppke.hu/szabadegetem-jak> linken érhető el.

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán (Budapest V., Piarista köz 1.) *A viharon túl: A béke erejének felfedezése* címmel előadás-sorozatot indítottak. Az egyes alkalmak csütörtö-könként 19 órakor kezdődnek, és körülbelül 20.15 óráig tartanak. A következő alkalom időpontja: március 7. Téma: A vallásbéke Nicolaus Cusanusnál. Előadó: Bakos Gergely OSB. Szeretettel várják az érdeklődőket a beszélgetős előadások alkalmaira.

TAGTOBORZÁS

Az Alexiánus Testvérek Kongregációja (társulata) a pápa által elfogadott szerzetes rend, melynek tagjai – a katolikus egyház karitativ szentjeinek példáját követő – szabad állapotú, laikus férfiak. Várjuk azok jelentkezését, akiket Jézus szavai hívnak és indítá-nak: „Kövess engem! ... te pedig menj, hirdesd az Isten országát.” (Lk. 9,59. 60) Elérhetőségek: Alexiánus Testvérek Kongregációja 9081 Győrújbarát, Templomsor u. 7., T: 06/30-561-2207, e-mail: vanist2016@gmail.com

PROGRAMAJÁNLÓ

Conti – Az én fegyházam – Látogatás Mindszenty bíboros egykori börtönében (Mindszentyneum - Zalaegerszegen a Bat-thyány u. 4-6.). A vezetett séták időpontjai: február 22-én, csütörtö-kön 09.30, 10.30, 12.30, 13.30 és február 23-án, pénteken 09.30., 10.30., 12.30. 13.30., 14.30. A rendezvény ingyenes, de regisztráció-hoz kötött. Bővebb információ: <https://www.mindszentyalapitvany.hu>

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt.
Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

KATOLIKUS HETILAP

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZARTÁ: 2024. február 5.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő-helyettes:** Körössy László

Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábán Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Náduvany Dorottya, Pallós Tamás, Szantalai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Kodítek Bernadett

Korrektor: Szántó István • **Tördelés:** Kuzma Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: mik@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztas@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén. Egyéni példányos előfizetés belföldről negyedévre: 5460 Ft, fél évre: 10 920 Ft, egy évre: 21 840 Ft. Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

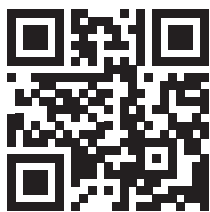
Segítség egy gombnyomással!

G O N D ● S Ó R A

Igényelje a Gondosórát,
hogy biztonságban tudhassa
idősebb szeretteit a nap 24 órájában!

Magyarország Kormánya fontos feladatának tekinti, hogy gondoskodjon 65 év feletti honfitársainkról. A **Gondosóra** egy korszerű, díjmentes jelzőeszköz, amelyhez egy éjjel-nappal elérhető diszpécsterszolgálat kapcsolódik, így az idősök szükség esetén egyetlen gombnyomással jelezni tudják, ha segítségre van szükségük.

www.gondosora.hu

Tel.: +36 1 445 00 80

HÍREK KÉPEKBEN

• **Idén januártól** a váci MotiVÁció Központ Mentálhigiénés Műhelyében mindenkit szeretettel fogadnak, akinek lelki támogatásra, tanácsadásra vagy meghallgatásra van szüksége. A Váci Egyházmegye fenntartásában működő központ munkatársaival a mental@vaciegyhazmegye.hu e-mail-címen lehet felvenni a kapcsolatot.

• **Január 27-én** ünnepi szentmisén adtak hálát a helyi Kolping közösség tagjai az eltelt negyed század kegyelmeiért a pécsváradai plébániához tartozó, 166 lelkes Kékesd település Szent Mihály-templomában. A szentmise főcelebránsa Lovász Zsolt plébános volt, koncelebrált Antal Géza címzetes apát, valamint Kajtár Edvárd egyházmegyes pap, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem teológiatanára.

• **A zalaegerszegi Családkapocs Keresztény Kulturális Egyesület** teremtésvédelmi sorozatot indított, *Ránk bízott világ* címmel. Az egyéves programot január 10-én Székely János szombathelyi megyéspüspök a zalaegerszegi Mindszentyneumban tartott *Teremtésvédelem keresztény szemmel* című előadása nyitotta meg.

Katolikus Karitás

Orvosi eszközöket szállítottak Kárpátaljára

Az elhúzódozó háború megviseli a kórházi ellátórendszert, így többnapos útja során kárpátaljai kórházakat keresett fel a Katolikus Karitás január 13–26. között: Munkácsra, Rahóra és Nagyszőlősi sikerült hiánycikknek számító orvosi eszközöket szállítani.

Hat kisbusznyi infúziós folyadék, orvosi ruha, injekciós fecskendő, higiéniai tisztítószer, maszkok és tizenhárom kórházi ágy gyarapítja mostantól a munkácsi, a nagyszőlősi és a rahói kórházak felszereltségét. Az 1. számú viski ukrán iskolába újabb padokat és székeket vitt a Katolikus Karitás logisztikai csapata, így az intézményben nagyobb létszámban folytatódhat a tavaly megkezdett németoktatás. A szervezet köszönetét fejezi ki németországi jószolgálati nagykövetének, Klaus

Höhnnek és alapítványának, a Szent Erzsébet Alapítványnak (Humanitäre Ungarnhilfe „Heilige Elisabeth”), valamint a svédországi Lions Clubnak a cél érdekében tett fáradozásaiért. Nélkülük nem valósulhatott volna meg ez az adományozás.

Forrás és fotó: Katolikus Karitás

Adjunk esélyt egy jobb életre!

Afréka és a Cantate Domino jótékonyági estje egy nigériai iskoláért

Fodor Réka (Afréka) és a Cantate Domino zenekar jótékonyági estet adott február 3-án a nigériai Ogidiben épülő iskola javára a budapest-terézvárosi Avilai Nagy Szent Teréz-templomban. A missziós orvos tanúságtétele mellett Regele Krisztina is beszámolt két hónapos, Lyontól Lisszabonig tartó adománygyűjtő bicikliútjáról. Az est házigazdája Horváth Zoltán plébános, támogatója a Magyar Kurír volt. A Cantate Domino zenekar három éve alakult meg az Angyalföldi Szent Mihály-plébánián. Regele Krisztina fogja össze a csapatot, melynek zenei vezetői Fazekas Ildikó és Regele Balázs.

Kuzmányi István, a Magyar Kurír főszerkesztője köszöntőjében ismertette a jótékonyági est célját: ahogyan Nehemias próféta – látva a lerombolt

dékozottakból ajándékozókka válhatunk”.

Az Avilai Szent Teréz Plébánián 2019-ben Afréka missziós előadást tartott, ettől kezdve

terítettünk le az olvasók segítségével.” 2021-ben pedig, az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előtt szintén ebben a templomban szerveztek jótékonyági hangversenyt Horváth Zoltán atya jóvoltából, melyen már Valerian Okeke nigériai érsek és ottani paptestvérek is részt vettek – ismertette a főszerkesztő.

Horváth Zoltán kiemelte: Afrika közeli, s mégis távoli földrész. Felidézte, hogy ő maga Kárpáti László szeged-csanádi missziós atyát egyszer a kontinens déli részé-

szeretik, de nem igaz szeretettel. Bár még csak tizenhárom éves volt, azon a délután vetélt el a harmadik babájával. Mivel ő sokadik gyermek volt a családban, és nem akarták elvetetni, kénytelen volt úgy élni, ahogy tudott. „Vannak nálunk sokkal nehezebb körülmények között élők és élni próbáló emberek – hangsúlyozta a Teréz-templom plébánosa. – Ez a lány azóta a misszió gyermekprostituálattal foglalkozó intézetének egyik lelki kísérője lett, hogy segítsenek nekik a változásban. Pontosan tudja, honnan indultak el ezek a fiatalok.”

Fodor Réka (Afréka) elmondta, hogy már kiskorában lenyűgözte Albert Schweitzer példája: ő is missziós orvos szeretett volna lenni Afrikában, de ez az álom harminc évig nem valósulhatott meg. Hozzátette: Nigériában a leggyakoribb betegség a tifusz és a malária. Ez utóbbit tíz dollárból meg lehetne gyógyítani, de az ottaniaknak erre sincsen pénzük, ráadásul nincs víz, és negyven fok fölötti hőmérséklet szintén nem kedvez a gyógyulásnak. Amikor a covid-járvány alatt egy fél évre kint rekedt, Afréka a legfontosabb feladatának azt tartotta, hogy enni adjon az éhezőknek: a Magyar Kurír olvasóinak adományaiból mintegy hétezer-öt száz családot tudtak így módon etetni. Amikor újraindulhattak az iskolák, visszahívták a gyerekeket – a missziós tevékenység súlypontja így az orvoslás felől az oktatás felé mozdult el. Ezzel tudnak esélyt adni nekik egy jobb életre, ráadásul az iskolában napi egyszer enni is kapnak a gyerekek.

Jelenleg száznyolcvan ösztöndíjast támogatnak az Afréka Alapítványon keresztül. A mélyszegénység miatt azonban sok helyen iskolaépület

Regele Krisztina biciklis útjával gyűjtött az Ogidiben épülő iskola számára

sincs, így Ogidiben Amaka nővérék is összetakoltak egy építményt, amit nejlonzacskókkal fedtek le. Hogy megépüljön a megálmodott iskola, gyűjteni kezdtek rá: a magánadományokból már 15–20 millió forint gyűlt össze. Regele Krisztina is akkor ajánlotta fel, hogy bicikliútjával az Ogidiben épülő iskola számára fog gyűjteni, amikor már úgy tűnt, lehetetlen lesz befejezni az építkezést, hiszen annyira megdrágultak az építőanyagok.

Az Ogidiben épülő iskolát olvasóink is tudják támogatni az alábbi számlaszámon keresztül: **Afréka Nemzetközi Humanitárius Alapítvány** 10101346-27099400-01004002 (IBAN: HU66 SWIFT-kód: BUDAHUHB) közlemény: iskola

Regele Krisztina tanítónő, aki hivatásában szeretett volna megújulni. A biciklizés és a vadkempingezés szeretetét a családjából hozta, de hogy az El Caminóra menjen és másokért tekerjen, az a Jóisten terve volt. Egyszer, amikor egy többórás hegymenet

után végre feljutott a csúcra, örömeiben nem figyelte a navigációt, és csak öt-hat perc után vette észre, hogy letért a helyes útról. Zokogott, mert annyira átérezte, milyen, amikor az életünkben sem a helyes úton járunk, nem ott vagyunk, ahol lennünk kellene. Visszafele aztán egy Mária-szobor került az útjába, amely előtt állva megtapasztalhatta, hogy nincs miért kétségbe esnie. Útja során sokszor rácsodálkozhatott, milyen bizalom és segíteni akarás van az emberekben. Fatimában a sok eső miatt kénytelen volt betérni egy hotelbe, de ott meglepetésére a recepció hölgy már várta, hiszen követte a közösségi oldalakon Krisztina útját, tudta, hogy hamarosan Fatimába érkezik. Lisszaboni szállásadó-jának a lánya pedig éppen akkor érkezett haza egy afrikai misszióból. Ez megerősítette Krisztinában a hitet, hogy útjának célja tényleg beteljesül, és Ogidiben felépül az iskola.

V. E. Fotó: Lambert Attila

jeruzsálemi templomot – annak felépítésére hív, úgy ez az est is építésre hív. A nigériai Ogidiben Amaka Osegbo nővér, az Isteni Irgalmasság Missziós Nővérei Kongregáció alapítója, aki maga is járt ebben a terézvárosi templomban, megálmodott egy iskolát. Ehhez az álomhoz csatlakozott Afréka, és „ma este a zene, illetve tanúságtételek által aján-

a Magyar Kurír folyamatos kapcsolatban áll a missziós orvossal. „Számunkra a covid ajándéka volt Afréka – folytatta Kuzmányi István, – hiszen amikor a járvány miatt kint ragadt Afrikában, a Magyar Kurír olvasói segítettek adományaikkal a jóval nehezebb helyzetben lévő nigériaikat, ősszel pedig »Szent Márton közbenjárására óriási köntöst

re kísérte el, mert nem értette, miért kell egy magyar papnak Afrikában segítenie az embereknek, hiszen rászorulókat a pesti aluljárókban is találunk. Mint mondta, harminchárom éves papsága egyik legmeghatározóbb élménye az volt, amikor egy fekete lánnyal találkozott egy aluljáróban, aki arccal a térdére borult. A lány elmondta nekik, őt csak pénzért